Czwartek, 20 maja 1948

Cena 5 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Nr 137 — Kraków — Rok 57

REDAKCJA i ADMINISTRACJA:

Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 550-03; 585-10. — Telefon administracji 587-60. — wewn. 25
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz od 9—16, w soboty od 9—18

100 świadków oskarża burzyciela Warszawy

Przed „procesem-monstre" gen. Stroopa

WARSZAWA. — Już w sierpniu zakończy główna komisja do badania zbrodni niemieckich dochodzenie przeciwko osławionemu burzycielowi getta warszawskiego gen. von Stroopowi. Dotychczas w sprawie Stroopa przesłuchiwanych było około stu świadków. Materiał dowodowy w tej sprawie będzie olbrzymi, obszerniejszy może nawet niż w sprawie Forstera.

Proces rozpocznie się we wrześniu lub październiku w Warszawie.

„Czy chce pan zarobić 50 funtów"

Arabowie kupują oficerów i żołnierzy brytyjskich

LONDYN. — Brytyjskie ministerstwo wojny było zmuszone przyznać, że w armii transjordańskiej króla Abdullaha walczy przeciw Żydom 40 oficerów brytyjskich.

W dobrze poinformowanych kołach twierdzi się jednak, że liczba ta est znacznie wyższa. Rząd brytyjski nie stawia żadnych przeszkód oficerom i b. żołnierzom, by zaciągali się do armii arabskiej. W Londynie otwarto placówki werbownicze, które zachęcają Brytyjczyków, posiadających przeszkolenie wojskowe, do wstępowania w szeregi armii saudyjskiej, transjordańskiej i irackiej. Korespondent Sunday Empire News donosi, że pierwsze pytanie w punktach werbowniczych brzmi: „Czy chce pan zarobić 50 funtów na tydzień?" Tyle bowiem płacą Arabowie jako żołd ochotnikom europejskim.

Gra w otwarte karty

Radzieckie „tak" przyparło polityków USA do muru

Odpowiedzialność za dalszy rozwój sytuacji spada na Trumana i Marshalla

LONDYN. — Cała prasa europejska omawia wyczerpująco odpowiedź generalissimusa Stalina na list otwarty Wallace'a. [illegible] prawie dzienniki bez względu na odcień polityczny podkreślają, że odpowiedź Stalina stanowi rzeczywistą chęć podjęcia rokowań ze Stanami Zjednoczonymi.

Jedynie Times usiłuje pominąć milczeniem pismo Stalina. Daily Express stwierdza: „Stalin wskazuje podstawy do rokowań z USA, a Daily Herald publikuje wiadomość pod nagłówkiem: „Gotów jestem do rozpoczęcia rokowań". Obiektywni obserwatorzy stwierdzają, że pismo Stalina nie jest manewrem propagandowym, jak to komentowały pew[illegible] koła poprzednie wypowiedzi radzieckich mężów stanu, ale wyra[illegible] pokojowej polityki ZSRR i gotowości zakończenia „zimnej wojny".

PRAGA. — Prasa tutejsza ogłasza na naczelnych miejscach tekst odpowiedzi generalissimusa Stalina.

Organ komunistyczny „Rude Pravo" podkreśla, że odpowiedź Stalina witają również niezliczone miliony szarych ludzi, spragnionych pokoju. Odpowiedź ta wykazuje, że Związek Radziecki jest jedynym wielkim mocarstwem, prowadzącym niezmordowaną walkę o pokój.

Rzeczą rządu USA jest obecnie za demonstrowanie przed całym światem, czy pragnie szczerze pokoju.

„Narodni Osvobożeni" pisze, że w odpowiedziach Mołotowa i Stalina jasne jest, iż odpowiedzialność za dalszy rozwój sytuacji międzynarodowej spada całkowicie na Stany Zjednoczone.

BERLIN. — Berliński „Nachtexpress" pisze na marginesie odpowiedzi Stalina: „Odpowiedź jest wydarzeniem w skali międzynarodowej, nad którym nikt nie może przejść do porządku dziennego. Gdyby inni mężowie stanu mieli odwagę jak Stalin powiedzieć lojalnie „tak" sprawa pokoju na świecie [illegible] budziłaby żadnych obaw.

Order Lenina dla prezydenta Szwernika

MOSKWA. — W dniu 19 [illegible] przypadła 60 rocznica urodzin [illegible] wodniczącego Prezydium Rady Najwyższej ZSRR Mikołaja Szwernika. Za wybitne zasługi dla partii i narodu radzieckiego przyznano Mikołajowi Szwernikowi order Lenina.

Konsternacja w Białym Domu

Nieudolne wykręty Departamentu Stanu

WASZYNGTON. — Odpowiedź Stalina wywołała ponowną konsternację Waszyngtonu. Departament Stanu wydał półoficjalne oświadczenie, w którym musiał przyznać, że „oświadczenie Stalina, iż uregulowanie spornych spraw leży w interesie pokoju, brzmi zachęcająco". USA nie zamierzają jednak prowadzić dwustronnych rokowań pod pretekstem, że „sprawy wymienione w liście generalissimusa Stalina dotyczą także innych państw".

Wykręt ten jednakże nawet w kołach, zbliżonych do Białego Domu, nie wydaje się przekonywujący i otoczenie Trumana wywiera presję na prezydenta i Marshalla, by zmienili oni taktykę w nowej międzynarodowej sytuacji.

Spóźniona skrucha przywódców SN

WARSZAWA. — W ostatnim dniu procesu przeciw przywódcom SN oskarżeni wygłosili ostatnie słowo. [illegible] dy i prosił o umożliwienie mu powrotu do normalnego życia i pracy. Osk. Dziubecki zaprzeczał jakoby brał udział w pracy wywiadowczej. Przyznaje swą winę, jeżeli chodzi [illegible] działalność antypaństwową, prosi [illegible] uwzględnienie okoliczności łagodzących. Osk. Eckert, Chaberski, Podymniak i Hajdukiewicz, przyznając [illegible] wy[illegible]

Zilliacus oskarża

Socjalizm w W. Brytanii w niebezpieczeństwie

wskutek polityki rządu labourzystowskiego

LONDYN. — W [illegible] Zilliacus.

Wygłosił on przemówienie, w którym ostro potępił anglo - amerykańską współpracę. Mówca zwrócił uwagę na sytuację, trwającą w Grecji, gdzie stosuje się terror, [illegible] probowany przez amerykańskie władze okupacyjne i usprawiedliwiany przez Mac Neil'a. Podobnie dzieje się w Palestynie, gdzie wojska arabskie, wyszkolone i uzbrojone przez Anglików, cieszą się poparciem Departamentu Stanu, dbającego o interesy koncernów naftowych. Sytuacja w Grecji, w Palestynie, w Chinach, popieranie faszyzmu we Włoszech we Francji i w innych krajach — charakteryzują obecne napięcie międzynarodowe, wywołane przez anglo - amerykańskich dyplomatów. Zilliacus wskazał na konieczność utrzymywania bliskich, przyjaznych kontaktów między Londynem, Waszyngtonem i Moskwą, i możliwi to swobodne omówienie wzajemnych nieporozumień i w ostateczności doprowadzi do porozumienia.

Poruszając sprawę niedawnej wymiany poglądów między rządem radzieckim a amerykańskim, mówca zaznaczył ze fiasco rozmów amerykańsko - radzieckich budzi gorycz na całym świecie. Zilliacus wezwał członków Labour Party do walki o realizację programu partyjnego. Zaznaczył on, że Labour Party powinna spełnić przyrzeczenia przedwyborcze i przywrócić wiarę [illegible] prostego człowieka i w braterstwo wszystkich pracujących na świecie.

Zilliacus w końcu oświadczył, że ruchowi socjalistycznemu w Wielkiej Brytanii grozi niebezpieczeństwo z powodu kompromisowej linii, przyjętej przez kierownictwo Labour Party. Współpraca i kompromis [illegible] powoduje bowiem — jak poucza historia — osłabienie [illegible] cjalizmu na dziesiątki lat.

Na rozkaz USA

Dewaluacja w krajach objętych „pomocą" Marshalla

WASZYNGTON. — W raporcie, przesłanym do Kongresu przez prezydenta Trumana, naczelna organizacja dla opracowywania kierunku polityki gospodarczej Stanów Zjednoczonych, t. zw. narodowa rada doradcza (National Advisory Council) stwierdziła, że Stany Zjednoczone mogą zażądać od krajów, objętych planem Marshalla, przeprowadzenia dewaluacji swych walut, gdyby rada uznała obecne kursy tych walut za stwarzające trudności dla ich bilansu płatniczego. Stany Zjednoczone mogłyby oczywiście narzucić ten [illegible] pomocy z tytułu [illegible]

Ustępstwa wobec Niemiec samobójstwem Francji

LONDYN. — Konferencja 6 państw [illegible] w sprawie przyszłości Niemiec [illegible] kończy się w piątek. Podobno F[illegible] musieli pod groźbą odmowy [illegible] pomocy amerykańskiej poczynić znaczne ustępstwa w dwóch głównych sprawach: międzynarodowej kontroli Ruhry i sposobu wybrania parlamentu Zachodnich Niemiec.

Jutro ma być opublikowany wspólny komunikat, podpisany przez 6 krajów, uczestniczących w naradach londyńskich.

— 7° mrozu i śnieg na Dolnym Śląsku

WROCŁAW. — Przedwczoraj na całym Dolnym Śląsku panował dotkliwy chłód. W wysokogórskim akademickim domu wypoczynkowym [illegible] peraturę minus 7 stopni, po przejściowym ociepleniu się w porze południowej, wieczorem zaczął padać [illegible]

Westfalacy na D. Śląsku

SZCZECIN. — Do Szczecina przybył drogą morską transport 240 Westfalaków z Bochum. Górnicy i metalowcy zostali skierowani do kopalń i hut Dolnego Śląska, a rzemieślników [illegible] Pomorzu Szczecińskim.

Jugosławia uznała państwo Izraela

BELGRAD. — Rząd jugosłowiańskiej federacji republik postanowił oficjalnie uznać państwo Izraela i jego tymczasowy rząd.

Trupy i ranni w zderzonym ekspresie

LONDYN. — Ekspres kolejowy, kursujący na trasie Londyn — Bradford, wykoleił się w okolicach Melborough. Kilka wagonów uległo zdruzgotaniu. 6 osób zginęło na miejscu, a ponad 60 zostało rannych. Na miejsce wypadku przybył pociąg sanitarny.

Krwawe walki wzdłuż „Drogi Męki Pańskiej"

Bezcenne zabytki obiektem działań wojennych

JEROZOLIMA. — Wczoraj o godzinie 4 po południu oddziały legionu transjordańskiego wkroczyły do starej dzielnicy Jerozolimy, gdzie bronią się jeszcze żydowskie gniazda oporu. Walki toczą się w zabytkowej części miasta. Wzdłuż „Drogi Męki Pańskiej" Arabowie zostali powstrzymani przez oddziały Hagany.

KAIR. — Komunikat egipskiego ministerstwa obrony narodowej donosi, że wojska egipskie dokonały akcji wywiadowczej, przedostając się w głąb terytorium nieprzyjaciela, skąd przyniesiono szereg ważnych informacji.

W rejonie Gaza, gdzie stacjonuje dowództwo egipskiej armii inwazyjnej, Egipcjanie wstrzymali na razie [illegible]

HAIFA. — Dowódca armii brytyjskiej w Palestynie, gen. Mac Millan, oświadczył, że w rękach brytyjskich pozostanie pas przybrzeżny długości 9 mil. Wszelkie próby naruszenia istniejącego stanu rzeczy spotkają się z natychmiastową kontrakcją brytyjską. Za usiłowanie sabotażu na instalacjach przybrzeżnych i portowych grozi kara śmierci.

Terror lotniczy rozpętali Arabowie

JEROZOLIMA. — Stolica państwa Izraela Tel-Aviv została wczoraj zbombardowana pięciokrotnie przez lotnictwo egipskie. Jeden z samolotów zniżywszy się, rzucił rozmyślnie bombę na stację autobusową, zabijając 41 osób i raniąc ponad [illegible].

Samoloty egipskie zbombardowały obiekty położone na południowy wschód od Tel-Avivu, gdzie znajdują się duże składy nafty. Samoloty egipskie zaatakowały również miejscowości Deir i Sunay położone na północny wschód od Gazy oraz miejscowość Nagiya, powodując wybuchy i pożary. Samoloty ostrzeliwały miejscowości z broni pokładowej. Wszystkie samoloty egipskie z wyjątkiem jednego wróciły do swoich baz.

NOWY JORK. — Agencja Żydowska przekazała sekretarzowi generalnemu ONZ telegram ministra spraw zagranicznych państwa Izrael — Mosze Shertoka, datowany z Tel Avivu 17 maja.

Shertok donosi: „Mimo rokowań rozejmowych i przyrzeczenia zaprzestania ognia w starym mieście Jerozolimy, danego Radzie Powierniczej, Arabowie rozpoczęli w niedzielę natarcie i według oświadczenia patriarchy ormiańskiego wdarli się do siedziby patriarchy, używając [illegible] jako podstawy wyjściowej do swego [illegible]."

Serdeczne przyjęcie tow. tow. Cwika i Motyki

przez Polonię Francuską

PARYŻ — Rada Narodowa Polaków we Francji zorganizowała przyjęcie na cześć bawiących w Paryżu sekretarza CKW PPS Tadeusza Ćwika i prezesa OM TUR Lucjana Motyki.

W przemówieniu tow. Ćwik omówił zasadniczą linię polskiej polityki zagranicznej [illegible] podkreśleniem prac organizacyjnych, zmierzających do zjednoczenia partii robotniczych w Polsce.

Lucjan Motyka zwrócił uwagę na pęd młodzieży do realizowania jedności organizacji młodzieżowych, oraz na rolę „Służby Polsce".

Polski działacz Zaolzia

kandyduje do parlamentu CSR

CZESKI CIESZYN — Kandydatem na posła do parlamentu czechosłowackiego z terenu Śląska Cieszyńskiego jest prof. Paweł Trombik, znany działacz oświatowy i społeczny na Zaolziu. W czasie wojny był on kilkakrotnie aresztowany przez Niemców i przebywał w obozach koncentracyjnych Dachau [illegible].

W pierwszych [illegible] po wyzwoleniu, prof. Trombik rozpoczął walkę — początkowo bezskuteczną — o pełne prawa dla szkolnictwa polskiego na Zaolziu. W roku 1947 został członkiem Powiatowej Rady Narodowej w Czeskim Cieszynie, a po założeniu Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego został wybrany prezesem tego związku.

Delegat ZSRR poparł wniosek USA

w sprawie interwencji ONZ w Palestynie

LAKE SUCCES (SAP) — Delegat Stanów Zjednoczonych złożył w Radzie Bezpieczeństwa wniosek, stwierdzający że sytuacja w Palestynie stanowi „zagrożenie i naruszenie pokoju". Rząd amerykański domaga się uchwalenia przez Radę Bezpieczeństwa rezolucji nakazującej zaprzestanie walk przez wszystkie strony działające w Palestynie.

Delegat Związku Radzieckiego w Radzie Bezpieczeństwa amb. Gromyko poparł wniosek amerykański.

Obserwatorzy [illegible] ONZ zwracają uwagę, [illegible] sku amerykańskim nie ma wzmianki o agresji dokonanej przez państwa arabskie na terytorium Palestyny.

LAKE SUCCESS (SAP). — Rada Bezpieczeństwa zebrała się w poniedziałek po południu, celem rozważenia sprawy inwazji Palestyny przez wojska państw arabskich i skargi rządu żydowskiego. Po debacie Rada, nie powziąwszy żadnego [illegible] zebranie [illegible].

Posiedzenie klubu posłów PPS

WARSZAWA. — Sekretariat ZPPS zawiadamia, że w dniu 21 maja b. r., o godz. 9 rano, w sali Centralnego Urzędu Planowania (ul. Daszyńskiego nr. 10, 4 piętro) odbędzie się plenarne posiedzenie ZPPS.

Działalność endeckich polityków

to jedno pasmo zbrodni przeciw Polsce stwierdza prokurator w procesie S. N.

WARSZAWA. — Jak już pokrótce donosiliśmy, na wtorkowej rozprawie przeciwko członkom podziemnego SN przemawiał prok. Lityński. Przemówienie to piętnuje haniebną rolę skrajnej reakcji polskiej, zgrupowanej w ciągu wielu lat pod sztandarami t. zw. Narodowej Demokracji, przemianowanej w okresie drugiej niepodległości na Stronnictwo Narodowe.

„Każda myśl postępowa, powiedział prokurator, spotyka się z reakcją endecji, która nie cofa się przed zbrodnią." Reakcyjne nastawienie SN przybrało jaskrawą formę w roku 1922, kiedy prezydentem Rzeczypospolitej został Gabriel Narutowicz. Prezydent Narutowicz został zamordowany przez endeka, bojówki endeckie napadły na Ignacego Daszyńskiego, Bolesława Limanowskiego, a redakcję „Robotnika" usiłowano zdemolować.

Walka o zachowanie kapitalistyczno - obszarniczego ustroju państwa polskiego — ciągnął dalej prokurator Lityński — dążenie do utrzymania mas ludowych w ciemnocie, rozbijanie wszelkich ruchów postępowych i faszyzowanie życia polskiego, to podstawy politycznej działalności SN w okresie drugiej niepodległości. W celu uzyskania pomocy w walce z ludem polskim SN dążyło do przymierza z wrogami postępu społecznego, hitlerowcami, prowadząc równocześnie politykę nienawiści do Związku Radzieckiego. SN stosowało w Polsce hitlerowskie metody, przeciwstawiania się wszelkim dążeniom do reform społecznych poprzez stałe wątki narodowościowych, rasowych i religijnych oraz inicjowanie pogromów.

Z chwilą, kiedy wybuch [illegible] w dniu 1 września 1939 roku [illegible] wiał wszelkie nadzieje na współpracę [illegible] hitleryzmem, proniemiecka orientacja SN przemieniła się [illegible] orientację londyńską, która za hasło obrała sobie t. zw. teorię dwóch wrogów. W praktyce teoria ta przyniosła likwidowanie przez [illegible] NOW i NSZ działaczy demokratycznych i partyzantów radzieckich.

Po wyzwoleniu członkowie SN, postępując konsekwentnie w realizacji [illegible] swych antydemokratycznych dążeń, poczęli szukać sprzymierzeńców [illegible] imperialistów zachodnich.

SN wystosowało do [illegible] memoriał, w którym domagali się interwencji wojskowej w Polsce.

Jeśli chodzi o zamachy, zabójstwa, rabunki i gromadzenie broni, prokurator przypomniał przede wszystkim o wydaniu wyroku śmierci na „nielojalnego" członka SN Świeżewskiego, a następnie przystąpił do scharakteryzowania działalności antypaństwowej NOW, na którą nałożono coraz wyższe budżety. Mówiąc o zbrodniach tej organizacji, prokurator wspomniał, że w czasie jednego tylko napadu w dniu 29 stycznia 1946 r. oddział PAS dowodzony przez „Berego" wymordował 79 osób. Przewód sądowy stwierdził, że dowódca oddziałów wojskowych „Stefan" podporządkował się nsk. Dziubeckiemu, [illegible].

Ambasador Donini

składa wizyty pożegnalne

WARSZAWA. Dnia 18 bm. opuszczający Polskę ambasador włoski Ambrozio Donini, złożył w Prezydium Rady Ministrów wizytę pożegnalną [illegible]. [illegible] Józefowi Cyrankiewiczowi i [illegible].

Świat demokratyczny winien przyjść [illegible] państwu Izrael

Żydzi wierzą w zwycięstwo swej sprawy

Wywiad z dyrektorem Agencji Żydowskiej

WARSZAWA — Sprawozdawca dyplomatyczny Socjalistycznej Agencji Prasowej zwrócił się do dyrektora Agencji Żydowskiej dla Palestyny dra S. Langnas z prośbą o ocenę sytuacji w Palestynie.

— Nie ulega wątpliwości iż sytuacja w Palestynie jest w chwili obecnej bardzo poważna. Inwazja 5 państw arabskich, które wkroczyły do Palestyny zaledwie w kilka minut po proklamacji państwa Izrael, bombardowanie otwartych miast i szpitali oraz mordowanie bezbronnej ludności cywilnej — wszystko to jest jawnym aktem gwałtu i przemocy, który nie może być w żaden sposób „usprawiedliwiony" wykrętnymi i obłudnymi enuncjacjami premiera egipskiego.

Mimo to iż agresja ze strony wyszkolonych, dobrze wyćwiczonych przez brytyjczyków przeważających oddziałów arabskich jest nader groźna, nie zastała ona jednak społeczeństwa żydowskiego w Palestynie nie przygotowanym.

Narodowa armia żydowska, która przeszła swój chrzest bojowy w bohaterskich walkach z tzw. arabską armią wyzwoleńczą w Palestynie i prowadziła walki te w ciągu 6 miesięcy nie oddawszy ani jednego osiedla lub punktu strategicznego niewątpliwie zdoła i tym razem przeciwstawić się nieprzyjacielowi. Jak w każdej nierównej walce nie wykluczona jest sytuacja, w której nagły atak nieprzyjaciela może doprowadzić w pierwszej chwili do oddania niektórych osiedli i punktów strategicznych. Pewnym jest jednak, że po [illegible]tych chwilowych sukcesach Arabów nastąpi celowy i dobrze wypracowany kontratak żydowskich sił zbrojnych.

Rząd państwa Izrael oczekuje pomocy od całego świata demokratycznego a zwłaszcza od tych państw, które już uznały względnie w najbliższych dniach uznają państwo żydowskie. Pomoc ta może się wyrazić zarówno w postaci pomocy moralnej jak i materialnej. Duże znaczenie ma również stałe wzmacnianie się żydowskiego potencjału wojennego w Palestynie przez ciągły napływ do portów palestyńskich zdolnych do noszenia broni imigrantów żydowskich, którzy przybywają do Palestyny z różnych krajów, a przede wszystkim z obozów dla uchodźców i z Cypru. Naród żydowski, który na przestrzeni dziejów stykał się niejednokrotnie z wieloma niebezpieczeństwami i który po upływie 2 tysięcy lat zrównał się z innymi narodami tworząc własne państwo nie da sobie wydrzeć najcenniejszego osiągnięcia, którym jest utworzenie własnego niepodległego państwa Izrael.

Szczęśliwy jestem, że w chwili obecnej poinformowany zostałem oficjalnie o uznaniu przez Rząd Polski państwa Izrael i jego rządu. Życzliwe stanowisko Rządu Polski Ludowej wobec problemu palestyńskiego i utworzeniu państwa żydowskiego przyczyni się niewątpliwie do wyzwolenia do utrwalenia stosunku przyjaźni i współpracy między obu narodami.

Lippman zapowiada tarcia między USA a W. Brytanią

NOWY JORK. — Walter Lippman ogłosił artykuł, w którym stwierdza, że zagadnienie funta prędzej czy później wywoła poważne tarcia między Wielką Brytanią a Stanami Zjednoczonymi. Lippman cytuje oświadczenie Harrimana, że [illegible] amerykański opracowuje obecnie [illegible]tyczne swej polityki wobec bloku szterlingowego. Oznacza to — pisze Lippman — że rząd amerykański zamierza prowadzić jednostronną politykę, co spotka się niewątpliwie z poważnym oporem ze strony Wielkiej Brytanii.

275 proc. normy

wykonała 20-letnia robotnica z OM TUR

WARSZAWA — W dniu 15 maja nastąpiło uroczyste zakończenie IV etapu młodzieżowego współzawodnictwa pracy w Państwowej Fabryce Sztucznego Jedwabiu w Chodakowie. Spośród 348 młodocianych uczestników współzawodnictwa, pierwsze miejsce uzyskała tow. Leokadia Zalewska, lat 20 (OMTUR), wykonując 275,5 proc. normy.

Po części oficjalnej, nastąpiło rozdanie nagród w postaci dyplomów, bonów odzieżowych, swetrów itd.

Ochotnicy z obozu D. P. do armii palestyńskiej

Ćwierć miliona Żydów przyjmie Palestyna w ciągu 2 lat

BERLIN. — W związku z proklamacją państwa Izraela na terenie niemieckich obozów dla żydowskich [illegible] w Niemczech panuje wielka radość. Odbyły się uroczyste akademie, oraz manifestacje na rzecz powrotu do Palestyny. Gen. Clay oświadczył przedstawicielom Jointu (opiekującym się obozami DP), w związku z uznaniem rządu państwa Izrael przez Stany Zjednoczone nie widzi przeszkód, aby Żydzi, którzy pragną udać się do Palestyny, mieli natrafić na trudności w opuszczeniu Niemiec.

Pułkownik William Haber, polityczny doradca Clay'a do spraw żydowskich, oświadczył wczoraj na konferencji prasowej, że udzielono zezwolenia przedstawicielom Haganiy w Niemczech na oficjalne rekrutowanie Żydów do armii palestyńskiej.

Należy liczyć się, że w ciągu bieżącego tygodnia 13 tys. Żydów, w większości b. żołnierzy armii [illegible], uda się [illegible] do Palestyny.

TEL - AVIV. — „[illegible].000 Żydów przybędzie do państwa Izrael w ciągu najbliższych 2 lat" — oświadczył w poniedziałek minister [illegible] gracji Szapiro, dodając, że przybycia 20.000 Żydów z Cypru oczekuje się jeszcze w tym miesiącu. „Mogę stwierdzić — powiedział min. Szapiro — że w ciągu [illegible] 6 miesięcy, mimo blokady, [illegible] do Palestyny 20.000 Żydów".

TEL - AVIV. — [illegible] żydowskich przybyło [illegible] lek na pokładach 2 statków [illegible].

Z niemieckich ścigaczy wygodne statki pasażerskie

GDAŃSK — Na terenie stoczni Nr 4 pozostały trzy niewykończone kadłuby po niemieckich ścigaczach torpedowych. Pierwszy z nich został przez polskich inżynierów i robotników przerobiony na elegancki, nowoczesny statek żeglugi przybrzeżnej, mogący pomieścić w wygodnych kabinach, około 200 pasażerów. Dwa motory Diesla o mocy 250 KM nadają M/S „Julii" szybkość 14 węzłów.

Dalsze kadłuby zostaną przebudowane na statki pasażerskie w okresie najbliższych miesięcy.

Reorganizacja Min. Kultury i Sztuki

WARSZAWA — Na posiedzeniu Sejmowej Komisji Kultury i Sztuki w dniu 20 bm. Minister Kultury i Sztuki, ob. Stefan Dybowski oraz wiceminister tow. Włodzimierz Sokorski wygłosili referaty na temat reorganizacji Ministerstwa Kultury i Sztuki.

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

Wielcy i mali

НОВОЕ ВРЕМЯ

omawia stosunek Stanów Zjednoczonych do mniejszych państw, stwierdzając:

„We wszelkich kombinacjach politycznych USA małe państwa nie są podmiotem, ale przedmiotem pewnej określonej polityki. Wszystkie te unie i bloki, z którymi występują politycy anglosascy mają raz na zawsze pochłonąć suwerenność państwową małych narodów, pozbawić je niepodległości i prawa samookreślenia własnych losów. Oto jest cel tego całego gadania imperialistycznych kosmopolitów na temat „rządu światowego".

Wysiłki mocarstw imperialistycznych całkowitego opanowania małych państw Europy i Ameryki napotykają na naturalny, rosnący opór narodów tych krajów. Narody te w swej woli zachowania swej godności i ochrony elementarnych interesów cieszą się niezmiennym poparciem Związku Radzieckiego.

Tradycyjna polityka ZSRR, polityka międzynarodowej współpracy opartej na równości partnerów stanowi dla małych państw wielką szansę zachowania niepodległości w świecie powojennym. Poparcie tej polityki w żadnym wypadku nie oznacza przystąpienia do „sowieckiego bloku", jak to twierdzą oszczercy, ponieważ żaden taki blok nie istnieje. Poparcie, jakiego udziela ZSRR dla demokratycznego rozwiązania problemów powojennych jest dyktowane życiowymi interesami wszystkich narodów. Tylko bowiem przez respektowanie tych właściwych zasad będzie można rozwinąć element zaufania w stosunkach między wielkimi i małymi narodami jak istotny dla utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa na świecie".

Władze brytyjskie i francuskie przeciw plebiscytowi w strefach okupacyjnych

BERLIN. — Brytyjska administracja wojskowa w Niemczech zabroniła zbieranie podpisów w sprawie zorganizowania plebiscytu na temat jedności Niemiec. W wydanym w tej sprawie komunikacie władze brytyjskie twierdzą, że zbieranie podpisów jest uznane za czynność nielegalną. Administracja francuska solidaryzuje się z tą decyzją.

Wydanie takiego zakazu świadczy że administracja brytyjska obawia się powszechnego poruszenia opinii w czasie przygotowywania akcji referendum na temat jedności Niemiec.

C. G. T. domaga się 20 proc. podwyżki płac

PARYŻ. — Organ C. G. T. „La Vie Ouvrière", w zakończonym opublikowanym artykule stwierdza, że jest [illegible] możliwe zaspokoić [illegible] stające jej płace o 20 proc. [illegible].

Nowa konstytucja Czechosłowacji

Czechosłowacja przezywa historyczne chwile sankcjonowania przez Parlament projektu nowej Konstytucji, która zastąpi dotychczasową z r 1920. W wyniku głębokich przemian, które po zakończeniu drugiej woj[illegible] światowej z całą gwałtownością wystąpiły na powierzchnię życia wielu społeczeństw europejskich, dała się odczuć potrzeba zmiany form ustrojowych.

Konstytucja Czechosłowacji pochodzi z r. 1920 i jak powiada dr Prochazka, generalny referent komisji konstytucyjnej częściowo stamtąd czerpano niektóre idee przy opracowywaniu nowej ustawy konstytucyjnej; dotyczy to zwłaszcza instytucji państwa.

Zasadniczo jednak nowa Konstytucja opracowywana jest na podstawie rewolucyjnych konstytucji francuskich, radzieckiej, bułgarskiej, jugosłowiańskiej i projektu nowej konstytucji rumuńskiej.

Konstytucje francuskie a właściwie ich duch odzwierciadla się zwłaszcza we wstępie, chociaż nie znaczy to, iż autorzy nie wprowadzili do nowej konstytucji Czechosłowacji własnych, nowych i oryginalnych pierwiastków.

Konstytucja radziecka — jak twierdzi dr Prochazka — nauczyła czechosłowackich autorów, że konstytucja nie jest tylko programem lecz przede wszystkim powinna ustalić to, co już jest, powinna być prawniczym wyrazem stosunków ekonomicznych i społecznych w państwie.

Nowa ustawa najbardziej zbliża się do konstytucji Bułgarii i Jugosławii — wynika to zresztą z rozwoju stosunków politycznych gospodarczych i społecznych w tych państwach.

Przechodząc do zasad projektu konstytucji czechosłowackiej, trzeba stwierdzić, że opiera się one przede wszystkim na idei powiązania pojęcia tradycyjnej demokracji politycznej z pojęciem nowoczesnej demokracji ekonomicznej i socjalnej. Dr. Prochazka wyjaśnia tę konstytucję w następujących słowach:

„Konstytucja musi mieć mocną bazę prawniczą, rezultat dwóch Ruchów Oporu, które narody czeski i słowacki zorganizowały w czasie dwóch wojen światowych przeciwko niemieckiemu imperializmowi".

„Jednakże punkt ciężkości tej konstytucji spoczywa tam gdzie zostały sformułowane nowe elementy ekonomiczne i socjalne, których prawnicza ekspresja zawarta jest całkowicie w politycznym terminie demokracji ludowej".

Specjalny rozdział reguluje sprawę komitetów narodowych, organów wybranych przez lud obarczonych odpowiedzialnością za wykonywanie władzy w zakresie administracji publicznej ew gminnej i departamentach zgodnie z zasadą, którą uważa [illegible] jedną z maksym demokracji ludowej. Według tej zasady, naród nie tylko ustanawia prawa, działając przez swoich przedstawicieli lecz także sam je wykonuje."

Co się tyczy wymiaru sprawiedliwości, to aczkolwiek ze starej konstytucji zostały zapożyczone niektóre artykuły, sama zasada wymiaru sprawiedliwości została znacznie zdemokratyzowana. Nowa konstytucja otwiera szerokie perspektywy przed sądami przysięgłych. Sędziowie wybrani z ludu mają identyczne uprawnienia jak sędziowie zawodowi. Wymiar sprawiedliwości stoi otworem przed wszystkimi obywatelami.

Dr Prochazka przywiązuje specjalną wagę do nowej organizacji gospodarczej państwa, opierającej się na trzech głównych podstawach; 1) nacjonalizacja wielkiej części życia gospodarczego; 2) statut prywatnej własności ziemskiej wynikającej z postanowienia, że ziemia jest własnością tego, kto ją uprawia. Konstytucja ogranicza jednostkę rolniczą liczbą 50 ha. Ponad 50 ha ziemia nie może być własnością indywidualną; 3) ochrona małych i średnich przedsiębiorstw i nienaruszalność dobra prywatnego.

Te trzy zasady określające zręby planu gospodarczego mają na celu podniesienie dobrobytu ogólnego i wyrównanie różnic ekonomicznych między różnymi rejonami.

Stosunki między narodem czeskim a słowackim są uregulowane w sposób specjalny i nie można ich określić ani mianem systemu federalnego ani autonomicznego.

Zarówno słowacki organ ustawodawczy — Rada Narodowa jak i organ wykonawczy Rada Pełnomocników mają szerokie uprawnienia co [illegible] kolei nie zagraża jedności republiki, ponieważ jej rząd dysponuje dostateczną ilością środków, zapewniających prowadzenie jednolitej polityki. Słowacy zresztą są reprezentowani w rządzie Republiki oraz w Zgromadzeniu Narodowym.

Tak w głównych zarysach przedstawia się nowa Konstytucja w Czechosłowacji. Republika Czechosłowacka szybkimi krokami zmierza do pełnej, prawdziwej demokratyzacji swego życia.

TADEUSZ ROJEK

Przemysł skórzany podnosi swą produkcję

Z miesiąca na miesiąc przemysł skórzany podnosi swą produkcję. Oto kilka cyfr, które w przekroju kwartalnym obrazują rozwój tej ważnej gałęzi wytwórczości.

Przemysł garbarski, który w I kwartale 1947 r. przerobił 3.149 ton skór surowych — w tym samym okresie b.r. podniósł swą produkcję do 6.628 ton.

Plan na II kwartał b.r. przewiduje produkcję 7.904 t. wobec 4 470 wyprodukowanych w II kwartale r. ub. przy czym wysokość produkcji kwietniowej (2.640 ton) pozwala na stwierdzenie, że plan ten w całości będzie wykonany.

Również państwowy przemysł obuwiany wykazuje wzrost produkcji. podczas gdy w II kwartale ub. r. wyprodukowano 1.424.000 par obuwia, plan na II kwartał 1948 r. przewiduje wykonanie 1.857.000 par Produkcja kwietniowa b. r dała 683.000 par (108 proc. planu). Warto przypomnieć, że w I kwartale b. r. przemysł obuwiany wykonał plan produkcji w 105 proc.

Pamiętaj o WARSZAWIE!

MIMOCHODEM

Kompromitacja ONZ

Dyplomacja Organizacji Narodów Zjednoczonych, a ściślej mówiąc państw anglosaskich na terenie ONZ [illegible] specjalna karta, co tak charakterystycznie uwidoczniło się w sprawie palestyńskiej.

Wydawało się, że jest to już sprawa całkowicie wyjaśniona. Na poprzedniej sesji Zebrania Ogólnego ONZ, po długotrwałych obradach w komisjach i na plenum przygotowano projekt podziału Palestyny na państwo żydowskie i arabskie. Większość Zgromadzenia Ogólnego wypowiedziała się za projektem (w tym Stany Zjednoczone i Związek Radziecki). Uchwała stała się więc obowiązująca nie tylko dla organów ONZ, ale — co najważniejsze — dla wszystkich państw, członków ONZ.

Przed kilkoma tygodniami stało się jasne, że Stany Zjednoczone wycofują się z poprzedniego stanowiska i proponują inne rozwiązanie. Na dwa tygodnie przed upływem terminu mandatu brytyjskiego nad Palestyną, zwołana została nadzwyczajna sesja Zgromadzenia Ogólnego celem ponownego rozpatrzenia, załatwionej już ostatecznie sprawy podziału Palestyny.

Z góry było wiadome, znając procedurę spraw w ONZ, że zwołana sesja zakończy się pełnym fiaskiem, że w żadnym bądź razie nie będzie ona w stanie powziąć decyzji, która by została przyjęta zarówno przez Żydów jak i Arabów, a takiej właśnie decyzji domagała się Wielka Brytania, grając od samego początku w sprawie Palestyny podstępną, obłudną, dwulicową grę.

W rezultacie świat cały był świadkiem niebywałego widowiska. Najwyższa instancja międzynarodowa radziła jakby obalić swoją własną prawomocną uchwałę. Stany Zjednoczone, które domagały się zwołania Zgromadzenia Ogólnego, nie umiały nawet sprecyzować swych wniosków, Wielka Brytania w pośpiesznym tempie zbroiła Arabów, będąc reżyserem organizowanej przeciwko Żydom krucjaty muzułmańskiej, a w samej Palestynie bezustannie lała się krew, przy czym Żydzi wzięli właściwie na siebie rolę obrońców autorytetu ONZ, zapowiadając wprowadzenie siłą jej uchwały i właśnie dlatego spotkali się z ogniem brytyjskich armat, czołgów, a nawet samolotów.

Słowem olbrzymia kompromitacja ONZ zupełnie niepotrzebna, gdyby zastosowano się do wniosków Związku Radzieckiego, Polski i tych państw, które niezmiennie stały na stanowisku poprzednio już powziętej uchwały.

Z naszego stanowiska

Narody pragną pokoju

(r) Opublikowanie przez rząd radziecki [illegible] amerykańskiej ambasadora w Moskwie, oraz odpowiedzi [illegible] Mołotowa stworzyło charakterystyczną sytuację w której można [illegible] jednej strony dokładnie zaobserwować politykę rządów, [illegible] drugiej zaś zachowanie się narodów.

Pokój jest najważniejszą sprawą świata. W utrzymaniu go są [illegible] resowane olbrzymie miliony ludzi we wszystkich państwach i na wszystkich kontynentach. Wiadomość [illegible] możliwości wyrównania różnic między Związkiem Radzieckim a Stanami Zjednoczonymi została powitana przez narody z westchnieniem ulgi. Wiadomo, że taką lub inną politykę prowadzą rządy. Jeśli w wyniku złej polityki dochodzi do wojny, to nazywa się, że rządy prowadzą wojnę i są odpowiedzialne [illegible] przyszłość państwa i narodu, ale naród wie doskonale co to [illegible], jak za nią płaci swoim dorob[illegible], spokojem i życiem.

W państwach, w których rządy reprezentują rzetelnie interesy narodu [illegible] ma rozbieżności w stanowiskach. Dziennikarzy zachodnich odwiedzających kraje wschodniej Europy, zadziwia spokojna postawa społeczeństw w tych krajach, podczas gdy społeczeństwo Stanów Zjednoczonych popadło w histerię której istotnym podkładem jest paniczna obawa przed wojną. Społeczeństwa Związku Radzieckiego, Polski [illegible] innych krajów demokracji ludowej wiedzą, że polityką ich rządów kie[illegible] wytrwała wola zabezpieczenia pokoju, natomiast naród amerykański tego przeświadczenia nie posiada, podobnie zresztą jak i inne społeczeństwa państw kapitalistycz[illegible].

W krajach wschodniej Europy wiadomość o wymianie not w Moskwie została przyjęta jako wydarzenie, którego do rzędu sensacji się nie zalicza. We wszystkich natomiast państwach zachodnich, czytając relacje prasowe, można było zaobserwować niesłychanie radosne zachowanie się społeczeństw oraz kłopotliwą sytuację rządów.

Wiadomo bowiem, że narody pragną pokoju. Chcą odbudować zniszczone warsztaty produkcyjne, budować nowe, poprawiać swą sytuację życiową. Nikt nie chce żyć w atmosferze bomby atomowej, nieustannych zadrażnień groźby wojny, któ[illegible] musi pociągnąć za sobą straszli[illegible]e zniszczenia i ofiary.

Dlatego właśnie zapowiedź rozmów radziecko - amerykańskich, pełna gotowość ich prowadzenia [illegible] jasnych, szczerych słowach min. Mołotowa została tak nie[illegible]ykle przychylnie oceniona [illegible] dośnie przyjęta, jako zapowiedź zakończenia podjętej przez imperialistów amerykańskich „zimnej" wojny, która szarpie nerwy właśnie narodom bloku zachodniego.

Zachowanie się natomiast rządów burżuazyjnych było zgoła odmienne. One nie lubią prowadzić swej polityki „głośno" Tylekroć oficjalnie potępiana zasada tajnej dyplomacji ma jednak swoje pełne zastoso[illegible]. W ciszy gabinetów ministerialnych obmyśla się i układa plan działania, w poufnych, tajnych notach składa się szumne propozycje, które przez autorów nie są uznawa[illegible] obowiązujące, układa się porozumienia i rozbija przymierza bez [illegible]iedzy najbardziej zainteresowa[illegible]go czynnika, jakim właśnie jest [illegible]ród.

Ogłaszając notę ambasadora a[illegible]kańskiego w Moskwie oraz odpowiedź min. Mołotowa, rząd radziecki jeszcze raz podkreślił, że nie należy do zwolenników tajnej dyplomacji, że nie chce niczego ukrywać [illegible]i przed własnym narodem, ani też przed żadnym narodem świata. Nie zbędność pełnego informowania [illegible] opinii publicznej została raz jeszcze podkreślona w sposób niezwykle wymowny.

[illegible]ństwa zachodnie, a przede [illegible]stkim Stany Zjednoczone i Wielka Brytania pragnęłyby rozmowy [illegible] polityki międzynarodowe prowadzić potajemnie, nie informując o nich swych społeczeństw, jeś[illegible] chodzi o tak niezmiernie ważne zagadnienie jak sprawa pokoju.

Prasa amerykańska i brytyjska pisały obszernie na temat znacznego odprężenia w nastrojach, w związku z możnością normalizacji stosunków, której widoki zarysowały się po amerykańsko - radzieckiej wymianie not.

Zaznaczają to pisma wszystkich odcieni politycznych państw anglosaskich, reprezentując w tym wypadku niewątpliwie opinię przeciętnego obywatela swych krajów, tak bardzo zainteresowanego w ugruntowaniu i utrwaleniu pokoju.

Tym większe więc musi być rozczarowanie tego obywatela, kiedy obecnie dowiaduje się z oświadczeń prez. Trumana i min. Marshalla, że ci politycy traktują notę ambasadora Smitha w Moskwie jako [illegible]kach nie ma nawet doprowadzić do bezpośrednich rozmów między przedstawicielami Stanów Zjednoczonych i Związku Radzieckiego [illegible] mat wyrównania istniejących różnic.

Rząd Stanów Zjednoczonych [illegible]chyla się przed bezpośrednimi [illegible]mowami z rządem radzieckim pod kontrolą opinii publicznej. Dlaczego min. Mołotow godzi się na prowadzenie takich rozmów oraz godzi się na kontrolę opinii publicznej nie tylko swego kraju, ale wszystkich krajów świata, a min. Marshall [illegible]chyla się przed możliwością takiej kontroli?

Podaliśmy przed kilkoma dniami [illegible] tym miejscu artykuł na temat noty amerykańskiej pytając [illegible] tytule: „Zmiana frontu czy [illegible] gra?" Dzisiaj stawianie takiego pytania jest najzupełniej zbędne. Oświadczenia kierowników polityki amerykańskiej odpowiedziały już na to pytanie i odpowiedziały w sposób, który absolutnie nie zadawala przede wszystkim ich własnych społeczeństw, które [illegible] przykładzie mogą dowolnie się przekonać, że właśnie chodzi o nową [illegible] w której posunięciami taktycznymi amerykańskich polityków [illegible] żadnym wypadku kierowała nie rzetelna troska o pokój, ale jedynie chęć prowadzenia dalszego ciągu oszukańczej gry, w bardziej wygodnych dla siebie warunkach.

Zdecydowana odpowiedź min. Mołotowa, a potem z kolei męskie, rzetelne postawienie sprawy przez premiera J. Stalina przy sprawie [illegible] H. Wallace'a, przekreśla polity[illegible] kombinacje min. Marshalla. Ze strony radzieckiej sprawa postanowiona jest jasno: — Pragniemy pokoju i chcemy dojść do porozumienia jak go utrwalić. — Niestety, równie jasna jest postawa min. Marshalla i prezydenta Trumana, ale w zupełnie odwrotnym kierunku. im nie chodzi nawet o przerwanie prowadzonej obecnie wojny nerwów, [illegible] tylko o złagodzenie jej przebiegu [illegible] względu na paniczne nastroje we [illegible]łasnym społeczeństwie.

Ta gra stała się jednak tak przeraźliwie jasna, że poczyna się w [illegible] orientować również naród amerykański. To jest pozytywne osiągnięcie na skutek ostatnich wydarzeń [illegible] poważnie zaciążyć na dalszym przebiegu wydarzeń, tym bardziej, że Stany Zjednoczone wkraczają w okres wyborów prezydenta. A wiemy, że narody pragną pokoju.

Prześladowanie partii Wallace'a

Dziennik „Pitsburg Post Gazette" w USA potępił sympatyków Trzeciej Partii Wallace'a, którzy w jakikolwiek sposób wykorzystywali swe demokratyczne prawa i prowadzili akcję werbunkową na rzecz swojej partii, wspomagali ją finansowo bądź też brali udział w jej zebraniach przedwyborczych. Publikując długie listy sympatyków Wallace'a w stanie Pensylvania, oraz podając ich adresy i miejsca zatrudnienia, wspomniane pismo domaga się aby zastosowano przeciwko nim „sankcje polityczne i ekonomiczne".

[illegible] w stanie Pensylvania, przed wystawieniem swej listy wyborczej, Trzecia Partia Wallace'a rozesłała wśród tamtejszej ludności petycje, wyraża[illegible] chęć głosowania na tę partię. Petycje te zostały podpisane przez 200 000 osób.

Wiele z nich, po opublikowaniu ich nazwisk przez prasę, utraciło pracę. Wielu z nich grożą jeszcze [illegible] znajdującą się obecnie pod obradami Kongresu ustawą, która umożliwi uznanie zwolenników Wallace'a za „spiskujących z agentami jakiejkolwiek totalitarnej organizacji".

„Komitet Obrony Praw Demokratycznych oskarżył, że wspomniana ustawa (Ustawa o Kontroli Działalności Wywrotowej) w atmosferze histerii wojennej i pod płaszczykiem „antykomunizmu" proponuje, abyśmy podarli na strzępy Kartę Praw [illegible] ucisnęli wszystkie myśli i czyny, które nie idą po linii Thomasów i Rankinów. Ustawa ta przewiduje kary do 10 lat więzienia i 10 000 dolarów grzywny dla osób, które: 1. spiskują z wywrotowymi elementa[illegible] USA przez udzielanie pomocy lub namawianie do realizacji bezpośrednich lub dalszych celów światowego komunizmu, względnie 2 spiskują dla zakłócenia działalności przemysłu, handlu, czy władz admi[illegible]cyjnych w USA w interesie światowego komunizmu, lub też 3. spiskują z agentami lub agencjami jakiejkolwiek zagranicznej totalitarnej organizacji politycznej.

Jeśli ustawa ta zyska moc prawną Amerykanie w przyszłości nie będą mogli sprzeciwiać się polityce zagranicznej USA. Czyniąc bowiem tak narażą się na zarzut „podważania interesów Stanów Z[illegible]".

[illegible]

Do czego zmierza reforma szkolna

Sfery rodzicielskie i czynniki społeczne okazują duże zainteresowanie dla prac prowadzonych przez władze szkolne, w związku z nowym ustrojem szkolnym

W ramach reformy szkolnej występuje przede wszystkim walka z **analfabetyzmem**. Likwidacja punktów bezszkolnych, a następnie zasilenie gminnych bibliotek publicznych w książki do użytku szerokiego ogółu, oto zabiegi występujące na czoło zagadnień. W najmniejszej szkole będzie uczyło 2 nauczycieli.

Wyrównanie poziomu naukowego [illegible] i w mieście przez rozplanowanie sieci szkół, umożliwiające robotniczej i chłopskiej młodzieży zdobycie średniego wykształcenia. — W dzisiejszym stanie rzeczy jest duża przewaga szkół ogólnokształcących stopnia licealnego w miastach.

Organizowanie jednolitej szkoły ogólnokształcącej 7 letniej podstawowej, połączonej z czteroletnią stopnia licealnego, przy czym, na terenie woj. śląsko - dąbrowskiego obowiązuje dla sześciolatków (urodzonych w 1942 r.) klasa wstępna. — W klasie wstępnej poza zajęciami przedszkolnymi, 10 do 12 godzin będzie przeznaczone na naukę języka polskiego, rachunków, rysunków śpiewu i zajęć praktycznych. — Na całym terenie Państwa potworzone będą obwody dla szkół podstawowych siedmioletnich i rejony dla pełnych szkół jedenastoletnich. Młodzież będzie obowiązana uczęszczać do szkół w wyznaczonych rejonach. Wyjątek będą stanowiły szkoły eksperymentalne lub specjalne.

[illegible] likwidacji. Tylko niektóre [illegible]y prywatne typu licealnego będą uprawnione do prowadzenia nauki, po uzyskaniu zezwolenia Ministra Oświaty. Nie mogą być jednak zbytnio rozbudowane.

Program naukowy będzie jednolity dla wszystkich szkół. Ostatnio wydane projekty naukowe ulegną [illegible] lepszego dostosowania ich do obecnych warunków pracy w szkole. — Natomiast od przyszłego roku szkolnego przewidziane są od kl. V egzaminy, przy przejściu do klas następnych. W roku szkolnym przy kierowaniu młodzieży do klas ósmych będą pomocniczo działały komisje [illegible] z miejscowych czynników [illegible]nych. — W tych komisjach [illegible]nych będą brali udział przedstawiciele Rad Narodowych, Komisji Oświatowych i organizacji młodzieżo[illegible].

Szkolnictwo zawodowe w obecnym etapie nie jest objęte reformą szkolną. Młodzież po ukończeniu kl. 7 lub 8 może przechodzić do szkół zawodowych różnego rodzaju.

Młodzież, która nie będzie pobierała nauki systematycznej w szkołach ogólnokształcących po ukończeniu szkoły podstawowej (7 lub 8 letniej) będzie podlegała obowiązkowi dokształcania się na różnych kursach popołudniowych wzgl. wieczo[illegible].

Przez wprowadzenie reformy szkolnej Państwo chce udostępnić szkołę ogólnokształcącą typu licealnego jak najszerszym warstwom robotniczym i chłopskim. Ze szkoły [illegible] średniej pragnie [illegible] ośrodek kształcenia maso[illegible].

Kazimierz Żychał

Polski cukier dla Włoch

GDYNIA. — S/S „Morska Woda" ładować będzie do Genui tysiąc ton cukru i 650 ton chemikalii do Aleksandrii. „Lechistan" zaś zabierze do Aleksandrii 450 ton chemikalii i 900 rur stalowych do Istambułu. Oba statki przywiozą w drodze powrotnej pełnookrętowe ładunki, łącznie około 5.000 ton bawełny egip[illegible].

Poznajmy polskie morze

Znaczenie wczasów nadmorskich

Dwa epokowe wydarzenia zanotował rok 1945-ty na karcie dziejów Polski: przemianę ustroju społecznego i przeobrażenie charakteru Państwa. Staliśmy się krajem morskim, zostaliśmy powołani do odegrania ważnej roli nad brzegami Bałtyku. Długość granic wybrzeża, wynosząca obecnie 500 km (do roku 1939 posiadaliśmy 140 km, łącznie z półwyspem Helem), stworzyła po raz pierwszy w naszej historii nieznane przed tym warunki dla ekspansji morskiej. Nieznane dlatego, bo posiadając kiedyś, jeszcze za Piastów, ten sam co dziś dostęp do morza, nie potrafiliśmy — a później szlachta nie chciała — prowadzić aktywnej polityki morskiej, wyrzekając się tym samym ogromnych korzyści wypływających z racjonalnie eksploatowanych granic morskich.

W roku 1945 wróciliśmy nad Bałtyk bez wielkich tradycji morskich, bez przygotowania do oczekujących nas zadań. Z rozpoczęciem prac nad usuwaniem ogromnych zniszczeń wojennych na szlaku od Elbląga po Szczecin, wyłoniła się równocześnie konieczność zmiany psychiki narodu, konieczność zorganizowania szerokiej akcji propagowania myśli morskiej w Polsce, zainteresowania problemem morskim całego społeczeństwa.

Różne są u nas sposoby upowszechnienia znaczenia morza. Do na[illegible]miejszych należy bezsprzecznie [illegible] pokazanie morza, ułatwienie pobytu nad nim, bezpośrednie skontaktowanie z zagadnieniem na miejscu. Propaganda słowa pisanego, odczyty i manifestacje na zapleczu kraju, np. z okazji Święta Morza, nie zdziałają tego, co krótki chociażby pobyt na Wybrzeżu

Zgoła inaczej przemawia wspaniały żywioł morski do człowieka, inne wrażenie odnosi się, patrząc na nasze porty i intensywną w nich pracę, niż kiedy czyta się lub słucha o tym.

Do roku 1939 pobyt nad polskim morzem był bardzo kosztowną imprezą, na którą pozwolić mogli sobie tylko ludzie zamożni. Masowe wycieczki organizowane przez Ligę Morską, czy Orbis, trwające kilka zaledwie dni, stanowiły wyjątkową okazję zobaczenia morza i zwiedzenia polskich portów. W rezultacie jednak wycieczkowicze małą odnosili korzyść z bardzo krótko trwającego pobytu nad morzem Wrażeń było wiele, obrazy — pierwszy raz w życiu widziane — przesuwały się szybko przed ich oczami, niby film kręcony w przyśpieszonym tempie, obserwacja była pobieżna, nagromadzenie rzeczy ciekawych do oglądania stwarzało chaos, — i z takim wrażeniem powracał okolicznościowy turysta do domu, by podzielić się z innymi wiadomościami o polskim morzu

Inaczej te sprawy wyglądają — dziś. Wychodząc ze słusznego założenia, że zbliżenie społeczeństwa do morza i ważnych problemów z nim związanych osiąga się najpewniej i najszybciej przez bezpośrednie zapoznanie z nimi, ułatwia się jak najszerszym masom obywateli pobyt nad morzem przez czas dłuższy. Niezależnie od obozów nadmorskich młodzieży, udostępnia się światu pracy miłe spędzenie kilku tygodni na Wybrzeżu Korzyści są tu dwo[illegible]kie: odpoczynek i propaganda morza, — propaganda „dawkowana", rozłożona na wiele dni. Wczasowicz wraca znad morza nie tylko wypoczęty i wysportowany, z zasobem nowych sił do pracy, lecz również świadom znaczenia politycznego, gospodarczego i kulturalnego naszych granic nad Bałtykiem

Przybysze z głębi kraju mają sposobność oglądania nie tylko morza, jako żywiołu w różnych jego przejawach, lecz także poznają codzienną pracę naszych portów, zwiedzają statki i okręty wojenne, zaznajamiają się z zajęciami rybaków, mają możność przekonania się, jak odmienny, niż na zapleczu, charakter posiadają miasta Wybrzeża, i jak różnymi od naszych kategoriami myślą jego mieszkańcy, których morze styka ze światem.

Uczestnicy wczasów nadmorskich wracają z bogatą wiedzą o polskim morzu, są pozyskani dla sprawy, i stanowią dobrą propagandę morza wśród innych.

Liga Morska liczy dziś w Polsce liczne zastępy członków. W wielu jednak wypadkach są to członkowie „martwi" należący do stowarzyszenia bez głębszego przekonania o ideologii jakiej służą Zgoła inne byłoby nastawienie członków, gdyby morze poznali

Jeżeli postulat zbliżenia naszego społeczeństwa do morza ma [illegible] się frazesem, sloganem przebrzmiewającym po Święcie Morza, o ile przeobrażenie psychiki narodu z lądowej na morską ma dokonać się jak najszybciej, akcja wczasów nadmorskich powinna wzmóc się jeszcze. — Jest gdzie kierować ludzi na wypoczynek i po uświadomienie na temat przeobrażenia charakteru naszego Państwa z rolniczego na przemysłowo-morski. Szeroki pas Wybrzeża pomieści z łatwością tych wszystkich, którzy zapragną wyjechać nad morze, by ujrzeć tam, na miejscu, wspaniały cud Polski nad Bałtykiem, by zobaczyć i zrozumieć, dlaczego jesteśmy krajem morskim. Należy ich do tego zachęcić i dopomóc przez kierowanie na wczasy — właśnie na Wybrzeże Ci, co widzieli tylko góry, niech pojadą przynajmniej raz nad Bałtyk tam, gdzie rodzi się nowe, w dziejach nie notowane, oblicze Polski morskiej.

Jest jeszcze wiele poważnych instytucji nie posiadających na Wybrzeżu domów wypoczynkowych dla swych pracowników. Śląsk np., który odgrywa tak ważną rolę w problemie morskim Polski, który najmocniej jest związany z Wybrzeżem i jego najżywotniejszymi zagadnieniami, powinien udostępnić jak największej ilości pracownikom fizycznym i umysłowym pobyt nad mo[illegible] okresie lata. Niech górnik śląski i hutnik ujrzy na Wybrzeżu rezultaty swej codziennej pracy i przekona się naocznie o olbrzymich zasługach, jakie składa przez cały [illegible] Polski Morskiej.

PRZEGLĄD PRASY

Na drogach rozwoju polskiego ruchu robotniczego

„Trybuna Wolności" zamieszcza artykuł tow. Wiesława Gomułki generalnego sekretarza KC PPR pt. „Na drogach rozwoju polskiego ruchu robotniczego", w którym m. in. czytamy:

„Zjednoczenie PPR i PPS posia[illegible] doniosłe znaczenie [illegible] dla dalszego rozwoju Polski L[illegible]wej. Wydźwięk naszego zjed[illegible]czenia jest również ogólnoeuro[illegible]ski. Dokonuje się ono w chw[illegible], kiedy anglosaskie koła reak[illegible]ne, a przede wszystkim koła [illegible]perializmu amerykańskiego wytę[illegible] siły i nie przebierają [illegible], aby zakłócić pokojo[illegible] w Związku Radzieckim i w krajach demokracji ludowej. Dokonuje się ono w chwili, kiedy podżegacze wojenni szukają gorączkowo punktów oparcia dla swojej przestępczej działalności. Jednoczymy nasze szeregi w chwili, kiedy rządy zachodnie usiłują podzielić Europę, zwaśnić jej narody, kiedy reakcja światowa mobilizuje wszystkie swoje siły do walki z ruchem robotniczym Przez zjednoczenie PPR i PPS wzmacniamy siłę europejskiego **obozu demokratycznego, wzmacniamy pozycję Polski w obozie wolności i demokracji, w obozie walki z planami wojennymi amerykańskich kół imperialistycznych wzmacniamy tym samym podstawy wolności Narodu Polskiego".**

EMIL ZOOR 21

Sukces dr Gordona

„Żałuję bardzo, że tak się stało" — powiedział inspektor. „Wydam zaraz zarządzenie, aby nie czyniono pani żadnych trudności".

„Dziękuję panu". — Uprzejme zachowanie się inspektora podziałało na dziewczynę uspokajająco.

„Chciałbym panią jeszcze o coś zapytać" — odezwał się po chwili Hawkins.

„Słucham pana".

„Proszę jednak obiecać, że pani nie weźmie mi za złe tego pytania".

„Dobrze. Postaram się."

„Czy miała pani na terenie cyrku jeszcze innych adoratorów?"

„Tak" — odparła Bianca niechętnie.

„Czy można wiedzieć, kto pani starał się asystować?"

„Winkler."

„Czy tylko Winkler?"

„I Somerss."

„A jak się pani odnosiła do tych ludzi?"

„Jak najgorzej. Miałam z tego powodu bardzo wiele przykrości. Właśnie wczoraj" Inspektor pilnie nadstawił ucha.

„Co wczoraj?"

Wczoraj doszło do strasznej awantury między moim ojcem a Somerssem."

„O co to poszło?"

„Somerss przyszedł do mojej garderoby. Był trochę pijany i zachowywał się bezczelnie. Musiałam się bronić. Narobiłam hałasu. Przyszedł mój ojciec i strasznie pobił Somerssa. Ojciec był bardzo silny i nie zawsze zdawał sobie sprawę z tej siły. Mógł niechcący zabić człowieka."

„Czy to prawda, że ojciec pani był kiedyś atletą ciężkiej wagi?"

„Tak. Był nawet kiedyś zwycięzcą w turnieju międzynarodowym."

„Czy wiadomo pani, że wczoraj Marvan rozmawiał z ojcem pani?" — spytał nagle inspektor. Bianca niespokojnie poruszyła się na krześle."

„Marvan?" — spytała bezdźwięcznie.

„Tak. Pytam, czy pani coś wie o tej rozmowie."

„Nie. To jest — niebardzo."

„Jak to? Nie rozumiem!"

„To znaczy, że nie wiem dokładnie, jaki miała przebieg ta rozmowa, ponieważ potem nie widziałam się już z Marvanem."

„Czy pani pali? — spytał niespodziewanie Hawkins, podając papierosy.

„Nie. Dziękuję" — odparła trochę zaskoczona dziewczyna

„A niech mi pani powie jeszcze, dlaczego właściwie ojciec pani był przeciwny małżeństwu z Marvanem?" Bianca zawahała się przez chwilę

„Ojciec bardzo nie lubił Marvana" — powiedziała cicho.

„Nie lubił Marvana? Dlaczego?"

„Nie wiem Może mieli jakieś dawne nieporozumienia, a poza tym..."

„Co poza tym?"

„Ojciec chciał mnie wydać za mąż za kogo innego i był zły na Marvana, że mu krzyżuje plany."

„A czy będę niedyskretny, pytając za kogo chciał ojciec pani wydać panią za mąż" — spytał inspektor, uśmiechając się uprzejmie.

„Za Hollay'a."

„Cóż to za jeden?"

„Bogacz. Schoner"

„I pani nie chciała go poślubić?"

„Za nic w świecie. To wstrętny typ."

„Wstrętny? Dlaczego?"

„Nie wiem. Nie znoszę go! Czuję do niego odrazę!"

„Hm!" Hawkins zapalił papierosa. „Nie chcę pani już dłużej dręczyć, miss Borelli Niech pani pojedzie odpocząć. Obiecuję, że nie będzie pani miała żadnych przykrości ze strony policji. Jestem tylko zmuszony prosić panią, aby pani nie wyjeżdżała na razie z Londynu Mam nadzieję, że pani spełni moją prośbę."

„A jeśli nie spełnię, to co?"

„To może się pani spotkać z pewnymi trudnościami na dworcu kolejowym, więc nie radziłbym."

„Rozumiem. Zastosuję się do pańskiego życzenia, inspektorze."

„Dziękuję i nie zatrzymuję pani dłużej." Bianca wstała i skłoniwszy lekko głowę wyszła z pokoju pewnym, stanowczym krokiem. Hawkins patrzał w ślad za nią, obracając ołówek w palcach. Wreszcie zgasił papierosa i zadzwonił.

„Wprowadzić Winklera" — rzucił krótki rozkaz, gdy policjant ukazał się w drzwiach. Po chwili człowiek o szarej twarzy stanął przed inspektorem.

„Nazwisko?"

„Winkler."

„Imię?"

„Edgar."

„Zawód?"

„Cyrkowiec."

„Pracuje pan w cyrku Borelliego?"

„Tak."

„W jakim charakterze?"

„Jestem klownem."

„Czy był pan wczoraj w cyrku?"

„Tak. Miałem swój numer, jak codziennie."

„O której?"

Z KRAJU

PRODUKCJĘ SZTUCZNEJ WEŁNY ROZPOCZĘTO W ŁODZI

ŁÓDŹ — Nowy doniosły sukces w dziedzinie rozbudowy urządzeń przemysłu włókienniczego osiągnęły Państwowe Zakłady Włókiennicze Nr. 5 (dawniej „WIMA"), gdzie w dniu 15 bm. uruchomiono dwa nowe działy produkcji włókna sztucznego. Odbudowano mianowicie i puszczono w ruch dział produkcji tzw. „wipolanu" tj. sztucznej wełny, produkowanej z kazeiny i dział produkcji sznurków do snopowiązałek, jako jeden z działów produkcji włókien ciętych.

WALKA Z POŻARAMI LASÓW

BIAŁYSTOK. — Na skutek trwającej od dłuższego czasu suszy, w leśnictwie Zacisze koło Białegostoku wybuchł pożar lasów.

Dzięki energicznej akcji ludności okolicznych wsi, zdołano pożar zlokalizować i uchronić drzewostan przed zniszczeniem.

W nadleśnictwie Sejny, w pow. suwalskim, pożar zniszczył znaczny obszar lasów. Straty sięgają miljona złotych.

DALSZA ZNIŻKA TARYFY NA LINIACH LOTNICZYCH

WARSZAWA — Polskie Linie Lotnicze „Lot" wprowadziły 10-proc. zniżkę dla tych pasażerów, którzy wykupują bilety lotnicze t. zw. „okrężne", n. p. Warszawa — Gdańsk — Poznań — Warszawa. Zakończenie podróży wolno nastąpić w miejscu jej rozpoczęcia. Bilet ważny jest 60 dni od chwili rozpoczęcia podróży.

ODBUDUJEMY FABRYKĘ OPON I DĘTEK W DĘBICY

POZNAŃ — Dyrekcja największej w Polsce Państwowej Fabryki opon i dętek samochodowych i rowerowych „Stomil" w Poznaniu, przystąpiła do organizacji swego oddziału w Dębicy (pow. Tarnów), gdzie podjęło już prace przy [illegible] cie hal i urządzeń. Grupa pracowników „Stomil" przywiezie w najbliższych dniach do Dębicy maszyny, odnalezione w strefie brytyjskiej Niemiec.

[illegible] TYS. DZIECI POJEDZIE NA WCZASY

WARSZAWA (SAP) — Tegoroczna akcja Wczasów Letnich dla Dzieci i Młodzieży ma objąć około 800 tysięcy dzieci.

Przede wszystkim objęte zostaną akcją dzieci ze środowisk robotniczych, drobnochłopskich i inteligencji pracującej przy odbudowie kraju.

ZATONĄŁ STATEK „DANUTA"

SOPOT (PAP) — W dniu 17 bm. statek pasażerski „Danuta", kursujący pomiędzy Gdańskiem a Sopotem z powodu silnej fali przewrócił się i zatonął. Ofiar w ludziach nie było.

Rosną dowody winy

„redaktorów" gadzinówek okupacyjnych

WARSZAWA (SAP) — Praca Biura Pełnomocnika Ministra Sprawiedliwości dla ścigania kolaboracjonistów posuwa się naprzód [illegible].

Na pierwszy ogień poszły dochodzenia przeciwko współpracownikom wydawanej przez hitlerowców gadzinowej prasy. Dochodzenia w tych sprawach toczą się obecnie na terenie całego kraju. Prokuratura Warszawska prowadzi śledztwo w sprawie współpracowników „Nowego Kuriera Warszawskiego" oraz czasopism: „Fala", „7 dni" i „Co tydzień powieść". Wyniki śledztwa są pozytywne i dotychczas dostarczyły już wiele materiału obciążającego.

Prokuratura Krakowska kontynuuje rozpoczęte już dawniej śledztwa przeciwko redaktorom szmatławców: „Gońca Krakowskiego", „Dziennika Porannego", Ilustrowanego Kuriera Polskiego", uruchomionej przez Niemców agencji prasowej p. n. „Polskie Wiadomości Prasowe" oraz czasopisma „Przełom", dr. Feliksowi Burdeckiemu i Emilowi Skiewskiemu, którzy jednak zbiegli zaraz po wyzwoleniu za granicę i przebywają obecnie w Belgii.

Jak się dowiadujemy, w toku dochodzenia przeciwko szefowi rządu G. G. Józefowi Buehlerowi, znaleziono wiele nieznanych dotąd dokumentów i memoriałów oraz przemówień, które pozwolą na wszechstronne oświetlenie zdradzieckiej roboty Burdeckiego i Skiwskiego.

Dochodzenie objęło również współpracowników wychodzącego w Krakowie w języku ukraińskim pisma „Krakiwski Wisty" [illegible] skiego personelu „Krakauer Zeitung" i „Warschauer Zeitung".

Ponadto Prokuratura Krakowska opracowuje materiały obciążające zespół pracowników [illegible] „Gazety Lwowskiej" oraz czasopisma dla młodzieży „Ster".

Ponadto prokuratury w całym kraju wszczęły dochodzenia w sprawie personelu redakcyjnego „Nowego Głosu Lubelskiego" w Lublinie, „Kuriera Kieleckiego" w Kielcach, „Kuriera Częstochowskiego" w Częstochowie oraz „Dziennika Radomskiego" i „Kuriera Radomskiego" w Radomiu.

Na polecenie Pełnomocnika Ministra Sprawiedliwości, prok. Gubińskiego, podjęte zostały wstępne czynności śledcze również w innych sprawach.

Rozpatrywana jest sprawa Teatru Powszechnego w Krakowie, którego otwarcie odbyło się w obecności gubernatora Franka i podczas którego niektórzy Polacy wygłaszali przemówienia.

Do odpowiedzialności karnej pociągnięci będą również aktorzy, którzy brali udział w niemieckim tzw. bankiecie zwycięstwa w październiku 1939 r., aktorzy którzy po powstaniu warszawskim zorganizowali w Pruszkowie rewię dla Niemców oraz ci artyści, którzy produkowali się w r. 1940 na koncertach Franka w Radomiu i Krakowie.

Śledztwo będzie wszczęte również przeciwko bywalcom kasyna gry w Al. Szucha w Warszawie.

Kosmos astronomiczny

Nasza ziemia krąży po [illegible] chni zwanej w astronomii ekliptyką i po roku wraca na to samo miejsce. Ziemia jest odległa od słońca 150 miljonów kilometrów. Wszystkie [illegible] ciała niebieskie znajdują się wyże albo ponad powierzchnię, czyli na północ od niej, względnie „pod spodem" na południu. Ziemia sama obraca się także dokoła własnej osi. (linii idealnej łączącej dwa bieguny) Z powodu nachylenia tej osi od ekliptyki o przeszło 23 stopni przeżywamy rozmaite pory roku. Na samych biegunach wszystkie gwiazdy stałe widoczne są zawsze na tej samej wysokości, natomiast słońce znika z oczu na przeciąg pół roku a potem znów świeci przez 6 miesięcy bez przerwy.

Oprócz ziemi krąży wokół słońca 8 wielkich planet. Każda z tych planet ma swą własną ekliptykę, a nachylenie tych powierzchni w stosunku do naszej ekliptyki jest bardzo nieznaczne (od 1 do 7 stopni).

Dalej od ziemi, niż słońca krążą planety: Mars, Jowisz, Saturn, Uran, Neptun i Pluton.

Im dalej — tym większą elipsę muszą zataczać. A więc ów względny rok (czyli czas obiegu dookoła słońca) wynosi na Merkurym tylko 88 dni, na Marsie rok i 321 dni, na Jowiszu blisko 12 lat ziemskich, na Saturnie 30, a na Neptunie 164 lata.

Tysiące lat badań mechaniki ciał niebieskich nie dawały należytego wytłumaczenia systemu słonecznego i dopiero dzięki odkryciom Mikołaja Kopernika (1473—1543), astronomia weszła na właściwe tory.

Wiemy dzisiaj, że Jowisz ma średnicę 11 razy większą od ziemi, że dookoła Saturna krąży aż 10 księżyców i że ta planeta jest w swej masie lżejsza niż kula podobnej wielkości wypełniona wodą, tysiące innych dziwów odkryły nam już teleskopy i badania promieni gwiazd, coraz dalej w głąb przestrzeni i czasu sięgają uczeni, gdyż do nas dochodzi światło mgławic „wysłane" milion lat temu.

Warto tu zwrócić uwagę, że we wszechświecie z rozpalonej bryły cięższej 330 tysięcy razy od ziemi (słońce) światło przebiega tylko z 8 minut odległości 150 milionów kilometrów od ziemi.

INŻ. MIKOŁAJ ORLICKI

Polskie Zakłady Zbożowe

realizować będą politykę zbożową Rządu

WARSZAWA — Na podstawie uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowo-spółdzielczego „Polskie Zakłady Zbożowe", minister Przemysłu i Handlu wydał zarządzenie, powołujące komisję organizacyjną tego przedsiębiorstwa.

Przewodniczącym komisji został ob. B. Gurowski.

Komisja posiada uprawnienia dyrekcji w zakresie właściwej działalności przedsiębiorstwa. Stan tymczasowości prawnej zakończy się po uchwaleniu przez Sejm ustawy o przedsiębiorstwach państwowo-spółdzielczych.

Polskie Zakłady Zbożowe — jak określa uchwała Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów — realizować będą przede wszystkim politykę rządu w zakresie skupu zbóż i przetworów zbożowych. Do zakresu działania nowego przedsiębiorstwa wchodzi ponadto import i eksport zbóż i ich przetworów, magazynowanie państwowej rezerwy zbożowej, przetwórstwo zbóż, oraz zaopatrzenie rynków krajowych w zboża i przetwory zbożowe.

Nowe przedsiębiorstwo przejmuje czynności, uprawnienia i majątek Funduszu Aprowizacyjnego, pełnomocnika do spraw składowania zbóż i przetworów zbożowych, zjednoczenia przemysłu młyńsko-piekarnianego, oraz wydziału zbożowo-młynarskiego „Społem".

Sanatoria nocne w ZSRR

dają opiekę ludziom pracy

W [illegible] bieżącym, oprócz wysyłania robotników i pracowników na kuracje i wypoczynek do zwykłych sanatoriów i domów wypoczynkowych, radzieckie związki zawodowe zamierzają skierować 105.000 osób do sanatoriów nocnych przy przedsiębiorstwach.

Cóż to są te sanatoria nocne?

Jak wiadomo, w wielu wypadkach człowiek zachowując całkowitą zdolność do pracy, potrzebuje opieki lekarskiej i powinien prowadzić określony tryb życia. Tak np. dla osób, cierpiących na rozstrój nerwowy lub zaburzenia w czynności naczyń krwionośnych czy też chorych na wrzody żołądka — w jego początkowych stadiach itp., bardzo ważną jest rzeczą stworzenie im takich warunków, które pozwoliłyby na powstrzymanie dalszego rozwoju choroby i na stopniowe jej wyleczenie. Można, nie odrywając człowieka od zwykłej pracy, jednocześnie zapewnić mu specjalne warunki życia, dietę, regularne zabiegi lecznicze i stałą opiekę lekarską.

Zadanie to spełniają właśnie tworzone w Związku Radzieckim przy przedsiębiorstwach sanatoria nocne. Korzystający z nich pacjenci w godzinach pracy zajmują się [illegible] zwykłą robotą zaś cały [illegible] spędzają w sanatoriach.

Nocne sanatoria związków zawodowych znajdują się pod zarządem komitetów fabrycznych, a utrzymywane są na koszt państwowych ubezpieczeń społecznych. Z tych środków opłacana jest żywność, lekarstwa, urządzenia jak również personel sanatoriów.

Sanatorium nocne moskiewskiej fabryki obrabiarek „Krasnyj Proletarij" zajmuje duży dwupiętrowy dom na terenie fabrycznym. Sanatorium obliczone jest na jednoczesne przebywanie w nim 150 osób. Są tu wygodnie urządzone sypialnie, jadalnie, gabinety fizjoterapii i hydroterapii, pokoje do wypoczynku, izolator, prysznice, kuchnia i inne pomieszczenia.

Porządek dnia w sanatorium jest następujący:

O godzinie 5 po południu po zakończeniu pracy, robotnik [illegible] dzi do sanatorium, gdzie oddaje swoje ubranie na przechowanie, bierze prysznic i kładzie ubranie sanatoryjne. Następnie udaje się na obiad. Obiad składa się z 3—4 pożywnych dań, odpowiednich do ustalonej przez lekarza dla każdego pacjenta diety. Po obiedzie, od godziny 6 do 7 wieczorem — odpoczynek [illegible] albo leżakowanie na świeżym powietrzu. Od godziny 7 do 11 wieczorem zabiegi lecznicze, ćwiczenia gimnastyczne lub sport, kolacja, odczyty, rozrywki itd. Od godziny 11 wieczorem do 7 rano — sen. Rano ćwiczenia gimnastyczne, śniadanie i o godzinie 8 rano robotnicy udają się do pracy. Podczas przerwy obiadowej w fabryce od godziny 12 do 1 pacjenci sanatorium otrzymują drugie śniadanie. W ten sposób otrzymują oni posiłki cztery razy dziennie.

Po zakończeniu okresu pobytu w sanatorium, pacjenci przechodzą przez komisję lekarską, która ustala, czy kuracja była skuteczna. W razie potrzeby, po zakończeniu okresu kuracji komisja kieruje swego pacjenta do jadłodajni dietetycznej lub orzeka o konieczności przeniesienia go do innej pracy, odpowiedniejszej przy jego stanie zdrowia lub wreszcie o przedłużeniu pobytu w sanatorium.

Kuracja w ciągu jednego miesiąca w sanatorium n[illegible] kle znaczne polepszenie [illegible] stanu zdrowia pacjentów. Z reguły przybywa im na wadze. Poprawia się ogólne samopoczucie, wzmacnia się system nerwowy, zwiększa się zdolność do pracy.

Za korzystanie z sanatoriów nocnych robotnicy i pracownicy, podobnie [illegible] za korzystanie z sanatoriów normalnego typu i domów wypoczynkowych, płacą tylko 30 procent jego faktycznej wartości. Pewne zaś kategorie robotników, np. inwalidzi wojenni oraz mało zarabiający, są całkowicie zwolnieni od opłat za pobyt w sanatorium [illegible].

N. ALEKSANDROW.

Polscy górnicy

wyjechali z rewizytą do Ostrawy

KATOWICE (X) W ubiegły wtorek wyjechała do Czechosłowacji delegacja górników polskich, którzy rewizytują swych współtowarzyszy z Zagłębia Karwińsko-Ostrawskiego, przed niedawnym czasem bawiących w Polsce.

Na czele delegacji, w której skład wchodzą działacze Związku Zawodowego [illegible] w [illegible] kretarz tow. poseł Wojas oraz sekretarz poseł tow. Czerwiński.

Pobyt delegacji [illegible] wśród karwinsko-ostrawskich kolegów potrwa z górą tydzień.

Delegaci zaznajomią się w tym czasie z warunkami pracy górników czechosłowackich, ich urządzeniami socjalnymi i osiągnięciami na polu pracy związkowej.

Dwa ważkie problemy

przedmiotem konferencji górniczej

KATOWICE (X) W Katowicach odbyła się konferencja przewodniczących i sekretarzy wszystkich oddziałów CZZG, przy udziale członków Prezydium Zarządu Głównego oraz inspektorów terenowych.

Obradom przewodniczył [illegible] zef Sabas. *Przedmiotem konferencji były trzy ważne dla górników zagadnienia.*

Pierwsze to sprawa dalszego rozwoju współzawodnictwa pracy, drugie — aktualne obecnie zagadnienie odmłodzenia załóg, w związku z ostatnią uchwałą Rady Ministrów od nośnie podwyższenia rent brackich i rozciągnięcia działalności Spółki Brackiej na teren Zagłębia Dąbrowskiego i Krakowskiego.

Te dwie ważne dla górników sprawy referował przewodniczący posel tow. Niesporek. Mówiąc o ważności ruchu współzawodnictwa tow. Niesporek podkreślił, że od wzmagania wydajności pracy zależy wykonanie planu państwowego, jak również poprawa zarobków robotniczych. *Szczególną uwagę zwrócił referent na rozwijanie współzawodnictwa zespołowego, międzyoddziałowego, do którego wciągane są całe grupy górników.* Tak pojmowane współzawodnictwo, [illegible] wzajemne pomaganie sobie górników dają poważne [illegible] dukcyjne.

Tow. Niesporek [illegible] do przewodniczących i sekretarzy oddziałów, aby na swych terenach działalności, w poszczególnych zakładach pracy poprzez rady zakładowe należycie oświetlali zagadnienie współzawodnictwa, wciągając do tej akcji całe załogi.

W swym referacie dotyczącym ostatniej uchwały Rady Ministrów odnośnie rent z Spółki Brackiej i odmłodzenia załóg poseł tow. Niesporek podkreślił konieczność dokładnego poinformowania o tym robotników w zakładach pracy.

Chodzi o to, aby rady zakładowe na swych placówkach dopilnowały wykonania uchwały Rady Ministrów [illegible] przynoszący starym górnikom pełne korzyści materialne, przewidziane w tej uchwale.

W zakończeniu konferencji [illegible] Sabas omówił aktualne sprawy organizacyjne, instruując odpowiednio przewodniczących i sekretarzy oddziałów CZZG.

Wyjazd do Francji

delegatów Zw. Chemików

KATOWICE (x) — Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Chemicznego w Sosnowcu otrzymał zaproszenie od pracowników przemysłu chemicznego we Francji na ich kongres ogólnokrajowy, który rozpocznie się w dniu 26 bm.

Przewidziany jest wyjazd do Francji dwóch przedstawicieli Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Chemicznego; przewodniczącego zarządu głównego tow. Wiktora Drożdża i wiceprzewodniczącego tow. Pawelli.

Będą oni na kongresie pracowników francuskiego przemysłu chemicznego reprezentować z górą 120 tysięcy polskich robotników, zatrudnionych w trzech gałęziach przemysłu: chemicznym, papierniczym i szklarskim.

Edward Wichura-Zajdel

„Miłuj bliźniego i bliźniemu służ..."

– oto ideowe założenie Polskiego Czerwonego Krzyża

W swoim orędziu do Obywateli — Prezydent Rzeczypospolitej Bolesław Bierut — powiedział: „Pogłębiajmy w sobie to źródło mocy naszej — MIŁOŚĆ DO POLSKI. Niech ucichną wszelkie waśnie i spory, gdy Polska wzywa [illegible] czynów wielkich, [illegible] miarę dziejową. Niechaj świadomość, że jesteśmy braćmi, góruje nad sprawami drugorzędnej wagi, niech sprawia, abyśmy zawsze czuli się dziećmi jedynej, wspólnej nam matki — Ojczyzny".

Słowa powyższe, które niewątpliwie syntetyzują cel i wysiłek naszej pracy, naszej istotnej, obywatelskiej wartości i naszego człowieczeństwa, zlewają się nie dwuznacznie z czerwonokrzyską [illegible] sadą, ujętą w lapidarny sposób przez prezesa Zarządu Głównego P. C. K. dr. Kostkiewicza: „Pragniemy w oparciu o najszersze warstwy Narodu Polskiego — mówił — wprowadzić w praktykę codziennego życia każdego człowieka zasadę — „Miłuj bliźniego i bliźniemu służ". Pragniemy, by zasada ta była nie tylko wyznawana, ale także praktykowana. Realizując środki do celu tego prowadzące, zdajemy sobie sprawę, że rozbudowujemy równocześnie najważniejszy współczynnik naszej mocy narodowej, czynne miłowanie Narodu i czynne miłowanie OJCZYZNY przez czynne miłowanie **postępu społecznego i człowieka."**

OD CZYNNEJ MIŁOŚCI DO POSTĘPU SPOŁECZNEGO.

„Miłuj bliźniego i bliźniemu służ."

W tych krótkich słowach streszcza się właściwy cel i zasada całej działalności Polskiego Czerwonego Krzyża, mieści się wymowna synteza ideologii czerwonokrzyskiej.

Dotychczasowa działalność PCK w odrodzonej Polsce stała głównie pod znakiem doraźnych akcji okresu powojennego. W tym też czasie PCK rozwinął szeroką działalność leczniczą i opiekuńczą, rozbudował gęstą sieć szpitali, przychodni lekarskich i innych placówek sanitarnych, roztaczał opiekę nad repatriantami, rozprowadzał napływające z zagranicy dary i t. d. Na wielu odcinkach pracy społecznej PCK wykonywał te czynności, których nie mógł całkowicie wypełnić młody aparat odbudowującego się z gruzów i pogorzelisk państwa.

W okresie tym nie było zagadnieniem istotnym, kto winien udzielać pomocy potrzebującym, ważnym było jedynie, aby ta pomoc była okazana na czas.

Obecnie, w miarę dokonywującej się stabilizacji stosunków społeczno - gospodarczych, w miarę gojenia się ran, zadanych przez wojnę i okupację, PCK przestraja swą działalność i powraca do statutowych obowiązków normalnej pracy pokojowej. Powrót ten jednak nie może być całkowitym cofnięciem się do jego działalności okresu przedwojennego, bowiem odbywa się on w zmienionych warunkach społecznych, gospodarczych i politycznych kraju.

Deklaracja ideowo - programowa PCK z dnia 21 października 1947 r., która syntetyzuje ideologię czerwonokrzyską w Polsce Ludowej, głosi, że Polski Czerwony Krzyż, jako organizacja apolityczna, wierna swoim ideowym założeniom, powinien przystosować swoją działalność do zmienionych warunków i potrzeb kraju, włączając się czynnie do procesu odbudowy i przebudowy społecznej. Świadomy członek PCK powinien walczyć przede wszystkim o utrwalenie pokoju, przeciwstawiając się wszelkim zakusom podżegaczy wojennych imperialistów, usiłujących narzucić światu swe panowanie przez złamanie suwerenności narodów. Polska Ludowa, wspólnie z innymi narodami słowiańskimi i wszystkimi narodami szczerze miłującymi pokój, walczyć musi na forum międzynarodowym o trwały i sprawiedliwy pokój, o pełną suwerenność narodów.

IDEOLOGIA HUMANITARNA IDEOLOGIĄ DEMOKRATYCZNĄ.

Polski Czerwony Krzyż — czytamy dalej — połnuje swoją ideologię humanitarną, jako ideologię demokratyczną. PCK widzi w ustroju demokracji ludowej ustrój, realizujący zasady humanitaryzmu i dlatego uważa go za podsta[illegible] całkowitego zharmonizowania zasad i dążeń Czerwonego Krzyża z zasadami i dążeniami państwa i społeczeństwa.

Nie obojętność i nie odświętne deklaracje lojalności, lecz czynne współdziałanie z siłami tworzącymi nową rzeczywistość polską, włączenie się do trzechletniego planu odbudowy kraju, uzgodnienie zamierzeń z programem działania resortowo odpowiednich ministerstw, współpraca ze związkami i organizacjami, reprezentującymi świat pracy, powiązanie się z masami ludowymi wsi i miast — czytamy pod koniec deklaracji PCK — oto wytyczne działania Polskiego Czerwonego Krzyża w Nowej Polsce Ludowej.

Jak gdyby podsumowując zasady wyrażone w tej nowej deklaracji która wyznaczyła ideologiczny kierunek działania czerwono - krzyskiego, prowadzący prostą i zdecydowaną drogą do postępu społecznego, Marszałek Polski — Rola - Żymierski, na zjeździe pełnomocników [illegible] ub. roku podkreślił: „Polski Czerwony Krzyż jest organizacją społeczną, opartą na dobrowolnym zrzeszeniu ludzi. Ale PCK nie pra[illegible] w próżni. Pracuje on w zorganizowanym społeczeństwie, w społeczeństwie demokratycznym, w państwie ludowym i dlatego jest rzeczą naturalną, że koordynuje swoją działalność z działalnością czynników społecznych i państwowych które mu zresztą jak najbardziej są życzliwe. Polski Czerwony Krzyż powinien stać się wielką masową, ludową organizacją, wyrosłą z ludu związaną z ludem i dla tego ludu polskiego działającą."

CHARAKTER SPOŁECZNY P. C. K.

Ten charakter wybitnie społeczny i humanitarny Polskiego Czerwonego Krzyża uwypukla się również w jego specyficznej strukturze powiązania administracji czerwonokrzyskiej ze społeczeństwem przy pomocy t. zw. Komitetów Społecznych.

Geneza ta tkwi w podstaw[illegible] światowej rekonstrukcji ładu społecznego i celowych przemian społeczno - gospodarczych, zaistniałych u nas w Polsce, gdzie wpływ społeczeństwa na wszystkie dziedziny życia nabiera coraz więcej wagi i stale się jedną z podstawowych zasad życia publicznego. Komitety przy Okręgach i Oddziałach PCK w założeniu ideologicznym Polskiego Czerwonego Krzyża, dostosowanym do istotnych przemian ustrojowych Polski Demokratycznej, spełniać mają podobną rolę, jaką spełniają Rady Narodowe w stosunku do administracji ogólnej. A więc rolę czynnika planującego całą działalność PCK i kontrolującego przy równoczesnej pracy upowszechniającej ideologię czerwonokrzyską.

Są to schematyczne tylko zarysy ideologicznych podstaw [illegible] Polskiego Czerwonego Krzyża, zarysy podstaw demokratycznych i humanitarnych. W tych warunkach wydaje się, że w chwili obecnej już nie jest zagadnieniem istotnym, [illegible] z tej ideologii PCK wybrać, a [illegible] odrzucić — lecz jedynie [illegible] wola jej masowego, odczuwalnego upowszechnienia wśród wszystkich warstw naszego społeczeństwa.

TYDZIEŃ

OD REDAKCJI

KOLU[illegible] LITERACKA UKAŻE SIĘ W [illegible] BLIŻSZY WTOREK Z [illegible] DN 25 B M

Wojewoda gen. Zawadzki

na zebraniu Uczestników Walki Zbrojnej

SOSNOWIEC (o) W ubiegłą n[illegible] Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację w Sosnowcu. W obradach wziął również udział wojewoda śląsko-dąbrowski gen A Zawadzki, który przybył na zebranie [illegible] warzystwie prez. W Peterka Zebranie zagaił prezes Zw i WZ dyr. Z. Turcewicz, który następnie zaprosił na honorowego przewodniczącego zebrania wojewodę gen. A. Zawadzkiego, a na urzędującego przewodniczącego ob. Szczepanika przedstawiciela wojew. Zw. UWZ. Okolicznościowe przemówienia wy[illegible]li: wojewoda Zawadzki, tow. [illegible] Szymczyk, — w imieniu partii [illegible]icznych i tow. St Klepka — [illegible] B. Więźniów Politycznych.

Obszerne sprawozdanie z działal[illegible] wizyjnej referował Wł. Gil.

Po zreferowaniu sprawozdań przystąpiono do wyboru nowych władz Związku w skład których weszli: dyr. Turcewicz, A. Biedroń, prez W. Peterek, A. Czakan S Dłubak, kpt. Goculak, dyr. F Szczepański ppor. Wł. Górak. Do komisji weryfikacyjnej wybrano: płk S. Dłubaka kpt. Goclię, J. Lokajenkę, Cz. Ciosa i Chmielewskiego

W wolnych wnioskach omówiono szereg spraw organizacyjnych, a prezes ob. Szczepanik poinformował obecnych, że deko[illegible] krzyżami zasłużonych członków Związku odbędzie się w lipcu, w czasie obchodu Święta Wyzwolenia Narodo[illegible]

Samorząd bielski dobrze gospodaruje

ale też ma swoje „egipskie plagi"

BIELSKO (br). — Z inicjatywy Zarządu Miejskiego w Bielsku odbyła się konferencja, przy udziale przedstawicieli partyj politycznych, organizacji, urzędów przemysłu, rzemiosła handlu itp. Zagaił obrady przewodniczący MRN ob. Michalik, witając przybyłego z Katowic przewodniczącego WRN ob. Tkocza i wszystkich zebranych Po zagajeniu zabrał głos prezydent miasta ob. Jurzak, wyjaśniając, że celem konferencji jest poinformowanie społeczeństwa o dotychczasowych osiągnięciach w pracach Urzędu Miejskiego, jak również o planach na przyszłość. Ze względu na to, że gospodarka miejska jest dobrem ogólnym nawiązanie ścisłego kontaktu między Zarządem Miejskim a społeczeństwem jest nie tylko wskazane, ale i konieczne. Następnie prezydent zdał krótkie sprawozdanie z dotychczasowej działalności Zarządu miasta, podkreślając rozwój przemysłu i osiągnięcie równowagi budżetowej. Na odbudowę stolicy w okresie od 1. VII. 1947 r. do 30. IV. 1948 r. zebrano w Bielsku ponad 4 miliony zł. Preliminowana na ten cel suma 4 i pół miliona zł. zostanie z całą pewnością przekroczona, dzięki zrozumieniu obywatelskiemu nastawieniu miejscowego społeczeństwa. Prezydent apelował do zebranych o bardziej wydatną pomoc dla niezamożnej młodzieży szkół wyższych. Jest to na terenie Bielska zagadnienie nader ważne i pilne. Z kolei wiceprezydent miasta mgr. Grzbiela wygłosił uzupełniające sprawozdanie, wskazując m. in. na „SIEDEM PLAG", jakie szczególnie dają się we znaki miastu. Plagi te są następujące:

1) Nieostrożne obchodzenie się z ogniem powoduje pożary lasów.

2) Pewne elementy w karygodny sposób niszczą i łamią drzewa i krzewy. Społeczeństwo winno być poinformowane że wyszedł dekret, zakazujący tego rodzaju wykroczenia. Niektóre rośliny są nawet objęte specjalną ochroną. W gablotkach Pol. Tow. Tatrzańskiego będą umieszczone nie tylko spisy, ale i wzory tych roślin. O ile nie pomoże perswazja, Zarząd Miejski zmuszony będzie nakładać na opornych kary.

3) Zanieczyszczanie miasta. Dbać o czystość miasta, to znaczy oszczędzać. Niestety, nie wszyscy chcą to zrozumieć, a skutek jest taki, że Zarząd Miejski wydaje na ten cel znacznie więcej niż wymagałaby tego rzeczywista i konieczna potrzeba. Przy tej sposobności wiceprezydent zwraca się ze szczególnym apelem do kierowników zakładów przemysłowych, aby auta z miałem węglowym nie były przeładowane, w przeciwnym bowiem razie trudno jest zachować czystość w mieście. Sypiący się z samochodów miał zanieczyszcza jezdnie, a następnie roznosi pył węglowy wszędzie.

4) Wiele osób nie docenia piękna przyrody i niedba o estetyczny wygląd miasta. Apeluje się do społeczeństwa, aby gremialnie przystąpiło do akcji dekoracji kwiatami balkonów i okien. Zarząd Ogrodów Miejskich przygotował większą ilość roślin dekoracyjnych, które można nabyć po b. przystępnych cenach.

5) Zarząd Miejski zwraca się z apelem do kupiectwa o odpowiednią dekorację wystaw sklepowych. Obecnie wystawy sklepowe w Bielsku przedstawiają się na ogół b. ubożuchno. Kto nie potrafi tego uczynić sam niech zasięgnie porady u specjalistów, których w Bielsku nie brak. Mylne jest mniemanie, jakoby bogata i gustownie urządzona wystawa sklepowa wpływała na wymiar podatku.

6) Żebractwo. Dotychczas walczyło się z tą plagą w ten sposób, że żebraka wymyło się, ostrzygło, ogoliło i ubrało, aby wyglądał przyzwoicie i nie wzbudzał litości. Metody te okazały się niewystarczające, zwłaszcza, że większa część żebraków rekrutuje się spoza miejscowej ludności. Ostatnio Zarząd Miejski wszczął energiczną walkę z żebractwem. I wreszcie plaga

7) Pijaństwo. W walce z alkoholizmem osiągnięto pewne konkretne rezultaty: restauratorzy nie sprzedają wódki młodzieży; wiele zabaw towarzyskich odbywa się bez sprzedaży alkoholu. W walce z tym nałogiem winno wziąć udział całe społeczeństwo.

ROZBUDOWA DOMÓW MIESZKALNYCH

W dalszym ciągu swego przemówienia wiceprezydent mgr. Grzbiela poinformował zebranych o planach Zarządu Miejskiego na przyszłość. Plany te przewidują rozbudowę przemysłu z równoczesną rozbudową domów mieszkalnych, tym bardziej, że ludność miasta stale wzrasta. Oświadczenie to mówca poparł cyframi, podając dla przykładu dane statystyczne dot. ilości urodzeń i zgonów w I kwartale lat 1946—1948. I tak: urodzeń zanotowano 159 (r. 1946), 182 (r. 1947), 230 (r. 1948); zgonów — 183 (1946), 108 (1947), 65 (1948).

Zarząd Miejski zamierza umocnić brzegi rzeki Białki, odbudować wspólnie z miastem Białą most przy ul. Mostowej, kosztem 8 mil. zł., uporządkować jezdnie niektórych ulic, jak na przykład: Słowackiego i Piastowską. Urząd Wojewódzki ma zamiar w najbliższej przyszłości odbudować most w Starem Bielsku, nad torem kolejowym. Na odcinku opieki społecznej Zarząd Miejski uruchomi punkty porad dla matki i dziecka i roztoczy opiekę nad dziećmi, które są jej pozbawione, wychodząc ze szkoły, gdyż rodzice o tym czasie są jeszcze w pracy.

Przewidziana jest dalsza rozbudowa szpitala, ukończenie ośrodka zdrowia, uruchomienie (na koszt Skarbu Państwa) szkoły pielęgniarek itp. W dziedzinie szkolnictwa Zarząd Miejski zamierza wyposażyć szkoły w meble, urządzić gabinety: przyrodnicze, geograficzne i fizyczne oraz boiska szkolne.

Na zakończenie swego przemówienia wiceprezydent Grzbiela poinformował zebranych, że tramwaje bielskie, pozostające obecnie pod Zarządem Państwowym, przechodzą na własność miasta.

PERSPEKTYWY LEPSZEJ PRZYSZŁOŚCI

Przewodniczący WRN ob. Tkocz stwierdził, że Zarząd Miejski uczynił wiele. Najpoważniejsze osiągnięcie — to zrównoważenie budżetu. Daje ono Zarządowi Miejskiemu, a tym samym i całemu społeczeństwu m. Bielska, perspektywę lepszej przyszłości. Mimo to trzeba dążyć do oszczędności i nie marnować surowców. Oszczędność podnosi dobrobyt i przyśpiesza odbudowę. Mówca nawołuje do walki z biurokratyz[illegible]. Nie wszyscy, sprawujący władzę zdają sobie sprawę, że oni są dla społeczeństwa, a nie społeczeń[illegible] dla nich. Niektóry wójt czy sołtys czuje się większym od ministra. Władza ludowa mu[illegible] [illegible]ny charakter, niż miała przed wojną. W walce z biurokratyzmem mają duże pole do popisu Rady Narodowe.

Na zakończenie zabrał głos sta[illegible]sta powiatowy mgr F[illegible] który apelował o [illegible] kontaktu społeczeństwa z władza[illegible] Uaktywnienie społeczeństwa w d[illegible]żej mierze przyczyni się do ułatwienia władzom spełniania obowiązków. Urzędnicy winni we właściwy sposób załatwiać interesantów, ale i obywatele muszą również mieć właściwe podejście do urzędników, załatwiających ich sprawy. Tu i ówdzie zdarzają się jeszcze karygodne wypadki: drogą łapówek, bodaj nawet paczką papierosów, starają się interesanci przekupić urzędników. Poza tym starosta zwrócił uwagę na konieczność usuwania śladów niem[illegible]

ZA NIELEGALNĄ BROŃ

KRAKÓW (s) — Rejonowy Sąd Wojskowy po przewodzie sądowym skazał Stanisława Szczepaniaka z Obidy, powiat Nowy Sącz, za nielegalne przechowywanie broni i dokonanie szeregu kradzieży na 8 lat więzienia.

Wspólne zebrania PPS i PPR

BOCHNIA (yi) — W Bochni odbyła się konferencja przedstawicieli Komitetów Powiatowych PPS i PPR z udziałem sekretarza WK PPS tow. Ciepielowej i I sekretarza KM PPR tow. Legomskiego. Omówiono sprawy zbiórki na Dom zjednoczonej partii, oraz szereg spraw organizacyjnych.

MIECHÓW (yi) — W Miechowie miała ostatnio miejsce narada przedstawicieli Komitetu Powiatowego z udziałem delegata WK PPS tow. Ciepielowej i KW PPR tow. Ćwierlniaka. W toku obrad omówiono sprawy związane ze strukturą organizacyjną, aktywnością Komitetów i zbiórką na Wspólny Dom partyjny.

DĄBROWA TARNOWSKA (yi) — W Domu PPR w Dąbrowie Tarnowskiej odbyła się ostatnio narada sekretarzy Kół i Komitetów obu partii robotniczych z terenu powiatu. W imieniu WK PPS referat ideologiczno - polityczny wygłosił tow. Jaich. W imieniu PPR przemawiał delegat KW tow. Sitko. W dyskusji zabierali głos sekretarze powiatowi tow. Gwóźdź i tow. Pachołek.

Powiat żywiecki w dniu Święta Ludowego

ŻYWIEC (yi) — W ubiegłą niedzielę w Żywcu odbyły się powiatowe uroczystości Święta Ludowego, w których udział wzięli masowo reprezentowane delegacje stronnictw i organizacji chłopskich oraz przedstawicieli klasy robotniczej. Uroczystości na Rynku, gdzie zgromadziło się ponad 5 tys. ludzi rozpoczęło przemówienie starosty tow. Szmidowicza. Następnie przemówienia wygłosili ob. Kryczka z Samopomocy Chłopskiej i tow. Rejman w imieniu partii robotniczych. W imieniu Stronnictwa Ludowego przemawiał ob. Jasiński.

Po wiecu odbyła się defilada, w której udział wzięły poczty okolicznej ludności chłopskiej i organizacji młodzieżowych.

Wycieczki czeskie w Krakowie

KRAKÓW (te) — W czasie Zielonych Świąt przewinęło się przez Kraków 5 wycieczek czechosłowackich. Pierwsza z nich złożona z czeskich więźniów obozów koncentracyjnych w liczbie 60 osób podejmowana w Krakowie przez Krakowski Związek b. Więźniów Politycznych, złożyła na ręce wojewody tow. dr. Pasenkiewicza przez przewodniczącego wycieczki Ceneka dar na odbudowę Warszawy.

Równocześnie w Krakowie bawiła wycieczka zorganizowana staraniem Tow. Przyjaźni Polsko - Czeskiej. Gości podczas zwiedzania Oświęcimia powitał z ramienia Tow. Przyj. Polsko - Czechosłowackiej, tow. dr B. Leśniodorski, tow. Chlebowski w imieniu partii politycznych i dyr. Muzeum Oświęcimskiego Wąsowicz. Po przyjeździe do Krakowa uroczyste powitanie wycieczki nastąpiło w sali MRN.

Poza tym bawiła w Krakowie grupa Czechów zaproszonych przez Stow. Inż. i Techn. Przem. Chemicznego, oraz wycieczka z czeskiego browaru w Morawskiej Ostrawie zaproszona przez Polskie Zjednoczenie Przemysłu Fermentacyjnego i wreszcie wycieczka młodzieży pracującej w Morawskich Zakładach Chemicznych podejmowana przez ZWM.

Na froncie jedności młodzieżowej

Akcja jedności organizacji młodzieżowych na terenie woj. krakowskiego zatacza coraz szersze kręgi czego dowodem są odbyte ostatnio Pow. Zjazdy Organizacji Młodzieżowych w Wadowicach i Dąbrowie Tarnowskiej. I tak w Dąbrowie Tarnowskiej na Zjeździe Powiatowym wybrano Powiatowy Komitet Jedności Organizacji Młodzieżowych w składzie: Jonko, Pietrucha i Weissbard z OM TUR, Wytrwał, Sznajder Lechowicz z „Wici" i Bieda, Kosowski, Jurczyk z ZWM. Wybrany Komitet ukonstytuuje się w najbliższym czasie i rozdzieli funkcje.

W Wadowicach odbył się Powiatowy Zjazd Aktywów Młodzieżowych, który zgromadził ponad stu aktywistów. Przewodniczył obradom tow. Ciepiałek F. (OM TUR) który powitał gości a następnie omówił kwestię jedności młodzieżowej. Referat na tematy polityczne wygłosił kol. Mikos (ZMD) a następnie odczytano deklarację jedności młodzieżowej. Nad poruszonymi problemami rozwinęła się bardzo ożywiona dyskusja trwająca ponad dwie godziny, w której poruszono wszelkie zagadnienia w związku z akcją jedności. Na wniosek kol. Bujaka (ZWM) który przedstawił skład proponowanego PKJ nast. Przewodniczący PKJ tow. Ciepiałek F. (OM TUR), z-ca przew. kol. Kława („Wici") — sekretarz kol. Bujak (ZWM) członkowie — Pierwsza Majka i Montag z OM TUR. kol. Pawlik z ZMD. Marchewka, Adamski z ZWM. Sporysz, Fracek, Janusiewicz z „Wici". Obrady zakończono odśpiewaniem Roty. S. Z.

Odprawy sekretarzy PPS i PPR
w komitetach dzielnicowych

KRAKÓW (yi) Ostatnio w Krakowie na terenie wszystkich 9 dzielnic partyjnych, odbyły się odprawy sekretarzy PPS i PPR poświęcone zagadnieniom organizacyjnym, zbiórce na Dom partii zjednoczonych i bieżącym problemom ruchu chłopskiego.

Z ramienia OK PPS referaty wygłaszali tow. tow. sekretarze Rejman i Nagwizda, z ramienia KM PPR tow. tow. sekretarze Legomski i J. Wiórkowski.

W dyskusji liczni mówcy omawiali współpracę lokalną i kwestie organizacyjne, rozpatrywane pod kątem widzenia zbliżającej się jedności organicznej klasy robotniczej.

Granatowy policjant przed sądem

KRAKÓW (s) — W okresie okupacji na terenie powiatu miechowskiego i pińczowskiego działał Piotr Salabun, granatowy policjant. Działalność Salabuna była niemieckim rządom jedni uważali go za człowieka oddanego konspiracji, twierdzili, że zaopatruje ją w broń, uprzedza o aresztowaniach ludzi, zwalnia wielu Polaków, aresztowanych przez Niemców, podczas gdy inni twierdzili, że Salabun tępi w najokrutniejszy sposób zarówno ludność polską jak i żydowską.

Powiaty miechowski i pińczowski były terenem akcji licznych oddziałów partyzanckich oraz miejscem ukrywania się Żydów którzy od łowczy z pogromów, szukali schronienia w miejscowościach oddalonych od linii komunikacyjnych.

Nabożni świadkowie stwierdzają, że Salabun brał udział w masowej likwidacji Żydów w Działoszynie dokąd przybył w lecie 1942 r. razem z gestapo i z karabinu maszynowego rozstrzelał grupę starszych ludzi W ten sposób zginęła rodzina Federmanów, tak zginął w roku 1943 Saul Rafałowicz i w lipcu 1943 r. w Stępocicach 8 Żydów. Podczas obław Salabun wyszukiwał rodziny żydowskie, kryjące się w zaułkach, i ściągał je na posterunek a następnie rozstrzeliwał, jak — rodzinę Rensheldów, Frydrychów i in.

Dwaj bracia Stawińscy za podanie kawałka chleba latem 1943 roku pewnej Żydówce z rozkazu Salabuna zostali rozstrzelani na Rynku w Działoszycach.

To nie przeszkadzało, że jednocześnie sam ukrywał cały szereg Żydów w swoim mieszkaniu przez dłuższy okres, okazując im pomoc i opiekę.

Salabun według zeznań świadków prześladował również Polaków, specjalnie zaś uwziął się na rodzinę Wnęków. Ojciec tej rodziny był partyzantem, lecz zdołał zbiec. Salabun pobił ciężko córkę Wnęka, która nie chciała wyjawić kryjówki ojca, matkę wywiózł do obozu koncentracyjnego, a nieletnie dzieci — do obozu pracy przymusowej. Wnęk został wyśledzony i rozstrzelany wraz z żoną przez Salabuna.

Na wiosnę 1944 roku oddział policji granatowej pod dowództwem Salabuna przybył do miejscowości Świerczyka, gdzie aresztowano rodzinę żydowską Grzesików, po czym Salabun polecił ofiarom wykopać grób, rozebrać się, bijąc opornych kolbami, a w rezultacie wszystkich zastrzelono. Przeprowadzona została również pod jego dowództwem akcja w Sancygniowie, gdzie zginęło 19 Żydów.

Sprawa przeciw Salabunowi odbędzie się w Sądzie Okręgowym w Krakowie, a przewód sądowy wykaże niewątpliwie czy Salabun był współwinnym wszystkich tych zbrodni.

KOMUNIKATY

Miejski Wydział Aprowizacji podaje, że poszczególne komórki organizacyjne kolejowe zatrudniające ponad 50 pracowników mogą rejestrować karty odżywcze na obuwie od 1 kwietnia 1947 r. w firmie „Bata" ul. Floriańska 28 na podstawie zaświadczeń zakładów pracy, stwierdzających, że pracownik pracował w miesiącu 7, 8, i 9 1947 r. i pobierał w tym czasie karty zaopatrzenia I kat.

Komórki organizacyjne zatrudniające powyżej 50 osób rejestrują się zbiorowo i listy rejestracyjne wraz z kartami na obuwie składają w Wydziale Aprowizacji ZM ul. Mazowiecka 6 III p. pokój Nr. 9.

Ostateczny termin rejestracji wyznaczony został na dzień 30 maja 1948 r.

ZJAZD MOTOCYKLOWY DO ZAKOPANEGO

ZAKOPANE (AKS) — 136 maszyn przebyło trasę 28.167 km przybywając na trzeci zjazd plakietowy, motocyklowy do Zakopanego. Na 17 klubów biorących udział w tym zjeździe — 5.300 km przejechał (najwięcej) chorzowski AKS, mając równocześnie największą liczbę maszyn.

W pierwszym dniu Zielonych Świąt odbył się na Stadionie konkurs zręczności jazdy. Kobus ZZK (Poznań) był pierwszy w kategorii do 125 ccm bez punktów karnych. Wolfinger z Wisły (Kr.) odniósł zwycięstwo w ogólnej klasyfikacji w kat. do 250 ccm z najlepszym czasem dnia. Drugie miejsce zajął zakopiańczyk Kołodski (TKM).

W drugie święto odbył się pokaz piękności maszyn i tu zwyciężył Gazaler z AKS (Chorzów). Organizator zawodów Tatrzański Klub Motocyklowy wywiązał się wzorowo ze swego zadania.

KARA ZA NIEUCZCIWOŚĆ

KRAKÓW (S) — Kazimierz Tuleta, kierownik ośrodka rolniczego, w powiecie miechowskim, koło Proszowic, wspólnie z kowalem tegoż ośrodka, Włosowiczem, sprzedał kosiarkę, stanowiącą własność „Samopomocy Chłopskiej".

Transakcja okazała się niezbyt korzystną, bowiem Sąd Okręgowy skazał Tuletę i Włosowicza po 8 miesięcy więzienia.

Rozprawie przewodniczył Prezes S. O. Nowosielski, bronili mec. mgr. Leon i [illegible]

Nowe władze Tow. Miłośników Historii i Zabytków Krakowa

KRAKÓW (m) — Ostatnio odbyło się walne zebranie Tow. Miłośników Historii i Zabytków Krakowa. Po odczycie docenta dr K. Lepszego o krakowskich pamiątkach w Szwecji wywiązała się ożywiona dyskusja. Z kolei po złożeniu sprawozdań przez ustępujący zarząd i udzieleniu absolutorium wybrano nowe władze towarzystwa z przewodniczącym prof. dr. J. Dąbrowskim na czele.

Za zasługi przy realizacji Daniny Narodowej

KRAKÓW (s) — W imieniu Miejskiej Rady Narodowej, prezes MRN tow. mgr. W. Wójcik, wręczył dyplomy odznaki pamiątkowej pracownikom zasłużonym przy realizacji Daniny Narodowej na Ziemie Odzyskane. W uroczystości wzięli udział dyr. biura MRN mgr. Pawłasiewicz i dr Nowak.

Dyplomy otrzymali na mocy decyzji pełnomocnika rządu dla spraw Daniny Narodowej: J. Kołusa, St. Rams, P. Wójcik, B. Nottarbe, J. Jurek, Fr. Piela, mgr. A. Kus, mgr. W. Cach, J. Pilch, W. Kaduczkowa, T. Jankowski, J. Kiper, J. Mętyk, B. Młynarz, E. Trybulec, F. Staszewski, mgr. J. Hawryluk, T. Kogut, Wł. Ciapała, Cz. Pindelska, M. Głodowa, J. Mielo i W. Nos.

Teatr Louis Jouvet przybędzie do Krakowa

KRAKÓW (Lak) — Dnia 21 bm. przybywa do Polski zespół teatru Louis Jouvet. Zespół ten da trzy przedstawienia w Warszawie, po czym dnia 27 przybędzie do Krakowa, gdzie wystawi sztukę Moliera „Szkoła żon".

Zespół teatru „Athenee Louis Jouvet" składa się z 21 aktorów wśród których są znane nam już nazwiska doskonałych artystów paryskich. Sam Louis Jouvet uchodzi za jednego z najlepszych aktorów świata. Publiczność polska zna go przede wszystkim z doskonałego filmu francuskiego „U schyłku dnia".

W czasie wojny Jouvet ze swoim zespołem objeżdżał Amerykę Południową, Szwajcarię i Meksyk, propagując wszędzie sztukę francuską. Swoje występy powojenne w Paryżu rozpoczął sztuką Giraudoux „Wariatka z Chaillot", która prawie przez dwa lata nie schodziła z afisza.

Występ znakomitego aktora i jego zespołu jest oczekiwany przez miłośników teatru z wielką niecierpliwością.

Krakowska A-klasa

KRAKÓW (AKS). Dalsze rozgrywki o mistrzostwo klasy A w oba dni Zielonych Świąt przyniosły sensacyjną porażkę leadera krakowskiej A klasy Chełmka który mimo tej porażki ma już pewny tytuł mistrza okręgu krakowskiego na rok 1948, gdyż Zwierzyniecki nie może mu już odebrać tego tytułu. Prokocim zaś dzięki remisowemu wynikowi ze Szczakowianką ma nadzieję na utrzymanie się w klasie A. Po stracie niu znów po dwa cenne punkty Podgórze i Łagiewianka mogą już się „pakować" do podróży do klasy B.

WIECZYSTA — FABLOK 7:0 (4:0)
GROBLE — CRACOVIA Ib 2:1 (0:1)
DĄBSKI — CHEŁMEK 4:1 (2:0)
KORONA — PODGÓRZE 5:0 (3:0)

Zwierzyniecki — Łagiewianka 3:1 (2:0).

Mościce — Wisła I b 5:0 (3:0).

Szczakowianka — Prokocim 2:2 (1:1).

Garbarnia I b — Tarnovia I b 2:0 (2:0).

Po ostatnich rozgrywkach tabela A klasy:

1. Chełmek	19	32	52:13
2. Zwierzyniecki	20	[illegible]	45:17
3. Mościce	[illegible]	[illegible]	36:23
4. Dąbski	[illegible]	[illegible]	34:30
5. Fablok	[illegible]	[illegible]	29:38
6. Szczakowianka	[illegible]	[illegible]	39:43
7. Wieczysta	[illegible]	[illegible]	30:25
8. Korona	[illegible]	[illegible]	[illegible]
9. Groble	[illegible]	[illegible]	[illegible]
10. Prokocim	[illegible]	[illegible]	[illegible]
11. Podgórze	[illegible]	[illegible]	[illegible]
12. Łagiewianka	[illegible]	[illegible]	[illegible]

CO * GDZIE * KIEDY

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO — godz. 14.30 — „Owcze źródło" Lope de Vega. — Godz. 19 — „Wieczór trzech króli" Szekspira.

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala — godz. 19 — „Powrót syna marnotrawnego" Brandstaettera.

MAŁA SALA — godz. 19 — „Mąż i żona" Fredry.

TEATR POWSZECHNY TUR — godz. 19.15 — „Zabusia" Zapolskiej.

TEATR „OPERETKA" — 19.15 — „Najpiękniejsza z kobiet".

GOŚCINNE WYSTĘPY IRENY GÓRSKIEJ

Dziś i codziennie o godz. 19.15 w Teatrze Powszechnym grana jest sztuka G. Zapolskiej „ZABUSIA" z gościnnym występem Ireny Górskiej w roli tytułowej, przy udziale na czele zespołu z Krzywicką, Mazarek, Stróżyńską, Dwornickim, Filusem i Kęstowiczem. Reżyseria D. Damięckiego. Dekoracje J. Przeradzkiej.

DZISIEJSZY ODCZYT

Liga Kobiet zawiadamia, że zebranie wszystkich członkiń odbędzie się we czwartek, 20 maja o godz. 18, Karmelicka 51, na którym mgr. Mathiaszowa wygłosi odczyt „Wrażenia z Kongresu Kobiet w Budapeszcie". Obecność konieczna.

KINA:

Warszawa: „Pontcarral", Świt: „Stalowe serca" Apollo i Sztuka: „Płomień Nowego Orleanu", Uciecha: „Bitwa o szyny", Wanda: „Oflag 27", Wolność: Dziewczę z Północy", Gdańsk: „Piękna przygoda". Początek seansów: Sztuka — godz. 15.30, 17.30 i 19.30; Warszawa — godz. 15.30, 17.45 i 20; we wszystkich pozostałych kinach o godzinie 16, 18 i 20. — Kino Aktualności (w sali Apollo) Polska kronika filmowa, Jerzy Wałdé z orkiestrą, Skrzydlaci architekci i Byliśmy na wczasach. Początek godz. 12, 13 i 14; wstęp 30 zł.

DŹWIĘKOWE KINO OŚWIATOWE (Garncarska 1): Z przeszłości ziemi, 2) Ślimak winniczek, 3) Gąsienicznik, 4) Komedyjka. — Początek seansów o godz. 17, 18.30 i 20. W niedzielę i święta poranki o godz. 11.30.

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społecznej dnia 20 maja br — dr. Szeib Stanisław, Kopernika 28, tel. 548-30.

We wszystkich innych nagłych zachorowaniach w nocy należy wzywać lekarza dyżurnego z Ubezpieczalni nr. tel. 570-70.

DYŻURY APTEK:

Rynek Główny 43, Mikołajska 4, Grodzka 17 Starowiślna 77, Krakowska 8, Długa 88, Senatorska 8, Mogilska 16, Kalwaryjska 27.

DYŻUR POGOTOWIA ARTYSTYCZNEGO

Spółdzielni Pracy „Dentystyka", ul. Krupnicza 11 a, od 9—18. Wydawanie talonów na sztuczne uzębienie.

RADIO

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE ROZGŁOŚNI KRAKOWSKIEJ

na dzień 20 maja 1948 r. (czwartek)

6.15 Wiadomości; 6.20 „Zegarynka muzyczna"; 7.20 Lekcja języka rosyjskiego; 7.35 Płyty; 8.20 Informacje ogólnopolskie; 8.25 Skrzynka PCK; 8.35 Muzyka; 8.50 Poradnik domowy; 12.04 Dziennik; 12.25 Muzyka słowiańska; 12.50 „Wieś słucha"; 14.00 Muzyka kameralna; 14.30 „Porozmawiajmy" — audycja; 14.50 Arie operowe Verdiego; 16.30 Obrazek podhalański; 16.00 Dziennik; [illegible] kowy; [illegible] Popularne utwory symfoniczne; 17.45 „Nowe książki"; 18.00 „Dla każdego coś miłego"; 20.00 Dziennik; 20.30 „Sen nocy warszawskiej" — słuchowisko; 21.00 Dawna muzyka; 21.25 „Melodie operetkowe"; 21.30 Koncert symfoniczny; 23.00 Ostatnie wiadomości; 23.30 Hymn i [illegible]

Druk. „Wiadomości" Ossolineum [illegible]

VI. kajakowe górskie mistrzostwa Polski

SZCZAWNICA. — W czasie Zielonych Świąt rozegrano na Dunajcu VI górskie mistrzostwa kajakowe Polski które przyniosły w poszczególnych konkurencjach następujące wyniki:

Bieg Nowy Targ — Szczawnica (46 km.) w kat. jedynek mężczyzn przyniósł pełny sukces Folwarcznemu (KK — Czechowice) w czasie 3 godz. 50 min. Drugie miejsce zdobył Polaczyk (Wisła — Szczawnica) — 3 godz. 54,57.

W kat. dwójek mężczyzn na tej samej trasie zwyciężyła osada poznańska Bazaniak i Okupniak (Surma — Poznań) w czasie 3:40:12, przed osadą Piecyk i Majerczak (Wisła — Szczawnica) i Krzyśka i Kozielasem (KKS Poznań).

W kat. dwójek mieszanych pierwsze miejsce zdobyła w. o. osada Grodniewicz i Barbara Radke (AZS Kraków) 4:55:10 z powodu braku przeciwników.

Slalom (jazda zręcznościowa) przyniosła drugi sukces mistrzowi Polski Folwarcznemu, który pokrył trasę w czasie 6 51:5, bez punktów karnych, przed Węglarzem (Wisła — Szczawnica) — 8:31 i Okupniakiem (Surma — Poznań) 8:42:6.

Slalom dwójki: 1) Bazaniak i Okupniak (Surma — Poznań) — 7.48:3, 2) Masłoka i Jeżewski (Surma — Poznań) — 8:37:4 (30 pkt. karnych), 3) Józefowski i Żydzik (Gwardia — Katowice).

Slalom — dwójki mieszane: Grudniewiczówna i Radke (AZS — Kraków) zwyciężyli walkowerem w czasie 13:55:4.

Kombinacja górska (bieg i slalom): 1) Folwarczny (KK Czechowice), 2) Woźniak (AZS Kraków), 3) Sztochurski (Tramwaj — Kraków).

Dwójki: 1) Bazaniak i Okupniak (Surma — Poznań, 2) Piecyk i Majerczak (Wisła — Szczawnica), 3) Bielecki i Bębenek (Tramwaj — Kraków).

Otwarcie stadionu „Ruchu"

KATOWICE. — Stadion chorzowskiego „Ruchu", na którym obecnie przeprowadzane są prace nad remontem nawierzchni i rozbudową miejsc, oddany zostanie do użytku w dniu 30 bm. Dnia tego „Ruch" rozegra mecz o mistrzostwo Ligi z łódzkim „Widzewem". W dniu następnym drużyna chorzowska grać będzie z czołowym zespołem czeskim — praską „Slavią".

„Ceskoslovenska Demokracie" — „Gazeta Robotnicza" 4:2 (0:1)

MOR. OSTRAVA — W rewanżowym spotkaniu piłkarskim zespołów pracowniczych wydawnictw „Ceskoslovenska Demokracie" i „Gazety Robotniczej" zwyciężyli ponownie koledzy czescy 4:2, mimo, że Polacy prowadzili do przerwy 1:0! Po przerwie „piłkarze" nasi opadli na siłach i drużyna czeska, zasilona kilkoma czynnymi graczami dywizyjnymi, wyraźnie przeważała, uzyskując bramki ze strzałów red. red. Foltyna 2, Baranka 1 i Kusa 1. Dla „Gazety Robotniczej" bramki zdobył najlepszy gracz zespołu Szafranek oraz red. Zmarzlik z karnego.

Bliższe szczegóły spotkania oraz wrażenia z pobytu zamieścimy w jednym z najbliższych numerów naszej gazety.

Zmiany w ekspedycji kolarskiej na Igrzyska Bałkańskie

WARSZAWA. W składzie reprezentacji Polski na zawody kolarskie na torze w ramach Igrzysk Bałkańskich w Budapeszcie, nastąpiła zmiana. Ostateczny skład przedstawia się następująco: Bek, Kupczak, Janicki, Janik, Kudert i Słonina. W wyścigu szosowym Polskę będą reprezentowali: Kapiak, Wrzesiński, Wójcik, Pietraszewski, Siemieński, Rzeźnicki i Napierała.

Zawody na torze obejmują: sprint, 1 km ze startu lotnego, sztafeta 4 × 4000 km oraz poza konkursem wyścig amerykański parami. Dystans wyścigu szosowego 180 km. W tej drugiej konkurencji będą startowały drużyny 5-osobowe; kilku z naszych szosowców weźmie nadto udział w wyścigu amerykańskim. Wyjazd do Budapesztu poprzedzi obóz naszych kolarzy w Szczecinie.

...w dniu 26 bm. zostanie otwarty i oddany do użytku motocyklistów krakowskich tor żużlowy, zbudowany według najnowszych wzorów angielskich.

Jugosławia mistrzem piłkarskim Związków Zawodowych

PARYŻ — We Francji zakończył się turniej piłkarski, rozegrany w ramach Igrzysk sportowych Związków Zawodowych. W finałowym spotkaniu Jugosławia pokonała w Paryżu Rumunię 3:0 (0:0). Trzecim [illegible] nieju piąte miejsce, wygrywając z robotniczą reprezentacją Czechosłowacji 3:1.

WYNIKI SPOTKAŃ O PUCHAR „DAVIS-CUP"

BRUKSELA. — Po ciężkiej walce Belgia odniosła zwycięstwo nad Argentyną w stosunku 3:2 i zakwalifikowała się do ćwierćfinału gier o puchar Davisa, w którym spotka się z Czechosłowacją.

W innych spotkaniach padły następujące wyniki:

SZWECJA — SZWAJCARIA 5:0
CZECHOSŁOWACJA — BRAZYLIA 4:1
WŁOCHY — JUGOSŁAWIA 3:2
WĘGRY — FRANCJA 4:1

ELIMINACJE PRZEDOLIMPIJSKIE LEKKOATLETÓW

WARSZAWA — W Związku z przygotowaniami do Ogrzysk Olimpijskich, odbędą się w najbliższym czasie eliminacje lekkoatletów. Pierwsza odbędzie się w ramach międzynarodowego spotkania S. K. „Vysokoskolsky" (Praga) — Warszawa w dniach 22 — 23 bm., druga natomiast w Krakowie w dniach 18 — 20 czerwca w ramach mistrzostw lekkoatletycznych klasy A [illegible]

SZWEDZCY SZCZYPIORNIŚCI W DOSKONAŁEJ FORMIE.

SZTOKHOLM — W ramach rozgrywek o mistrzostwo świata [illegible] Szwecja pokonała [illegible]

AKS PERTRAKTUJE ZE „SPARTĄ"

CHORZÓW — Zarząd [illegible]skiego AKS-u prowadzi pertrakta[cje] z wielokrotnym mistrzem Czechosłowacji praską „Spartą" w celu [illegible] drużyny na 4 mecze do Polski. „Sparta" przyjedzie do Polski najprawdopodobniej w końcu czerwca. Mecz „Sparta" — AKS byłby drugim spotkaniem zespołów. Pierwsze rozegrane zostało w r. 1925 w Chorzowie i zakończyło się sensacyjnym zwycięstwem AKS-u w stosunku 4:2.

SZWECJA — TURCJA 6:2 W ZAPASACH

ANKARA — Zapaśnicza reprezentacja Szwecji rozegrała w Ankarze międzypaństwowy mecz z Turcją, wygrywając 6:2.

SZWAJCARIA — SZKOCJA 2:1 (1:1)

ZURICH — Rozegrane w poniedziałek w Bernie międzypaństwowe spotkanie piłkarskie Szwajcaria — Szkocja, zakończyło się zwycięstwem gospodarzy w stosunku 2:1.

[illegible]

[illegible] spotkaniu szczypiorniaka [illegible] klasy „A" miejscowy ZKSM „RAFO" pokonał rezerwę ligowego KS „Chrobry" 12:8 (7:2). Zwycięstwem tym metalowcy raciborscy wysunęli się na czoło tabeli, stając się najpoważniejszym kandydatem na mistrza klasy „A" Opolskiego Okręgu.

Pierwsze zwycięstwo bokserów jugosłowiańskich w Polsce

SZCZECIN (SAP) — Trzecie z kolei spotkanie bokserskie drużyny jugosłowiańskiej Milicjoner w Szczecinie, przyniosło pierwsze zwycięstwo nad słabą drużyną ZS Gwardia 12:4.

Wyniki techniczne: Andrejevic — nokautuje w trzeciej rundzie Biedakiewicza, Pawlovic już w pierwszej rundzie wygrywa przez k. o. z Pazdziochem, Stamenkovic wypunktował Koziołka. Macic ulega przez techniczne k. o. Ratajczykowi z powodu rozcięcia łuku brwiowego. Sidic zostaje wypunktowany przez Rynkowika, Dżepina wygrywa wysoko na punkty z Magdziarzem, Lazarevic wygrywa przez k. o. w trzeciej rundzie z Ambrożem a Bogdanowicz wypunktowuje Pietrzaka.

WATERPOLIŚCI CRACOVII MAJĄ TRENERA WĘGRA

KRAKÓW (SAP) — Sekcja piłki wodnej Cracovii pozyskała doskonałego trenera węgierskiego dr Zoltana Halasa, który był w latach 1936 — 42 trenerem mistrzowskiego zespołu Włoch — R. N. Milano. Halas gra obecnie w mistrzowskiej drużynie Węgier „Vasas" — Budapeszt i będzie trenował jako trener amator waterpolistów Cracovii.

TURNIEJ PIŁKARSKI W BIELSKU.

BIELSKO — Rozegrany w Zielone Święta turniej piłkarski o puchar BBTS-u przyniósł następujące wyniki: BBTS — „Biała" (Lipnik) 2:1 (0:1), BKS — Leszczyński 2:0 (0:0); BKS odniósł zwycięstwo dopiero w dogrywce, „Biała" — Leszczyński 2:1 (1:0), BBTS — BKS 4:0 (3:0).

Puchar zdobyła drużyna BBTS-u

Nowy garnitur czeski na mecz z Węgrami

PRAGA. — N[illegible] piłkarski z Węgrami, który rozegrany zostanie w ramach Igrzysk Bałkańskich i Środkowo-Europejskich, drużyna reprezentacyjna Czechosłowacji zostala zestawiona jak następuje: Rocek (Slavia), rez. Capek (Budziejowice), Senecky (Sparta), Vydral (Bohemians), Balazi (Bratislava), Marko, Karel (Bratislava), Hlavacek (Hemele, Trnka (Slezka Ostrava), Szubert (Bratislava), Klimek (Koszyce); rezerwowi: Rubas (Bohemians), Pokorny (Bratislava). Kuchar (Koszyce). W składzie tym tylko jeden piłkarz (Marko) grał w drużynie, która dwukrotnie przegrała w Polsce.

Na sędziego meczu Czesi zaproponowali Polaka Rutkowskiego.

Nieznajomość przepisów ubezpieczeniowych częstą przyczyną nieporozumień

WARSZAWA — W związku z częstymi skargami ubezpieczonych na funkcjonowanie instytucji Ubezpieczeń Społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie wyjaśnia, że przyczyną skarg jest niejednokrotnie niedopełnianie przez pracownika formalności ubezpieczyniowych, oraz bagatelizowanie przepisów aż do chwili, kiedy wypadek zmusza ubezpieczonego do korzystania z pomocy ubezpieczalni.

Jak informuje ZUS, ubezpieczony często nie zgłasza w swym zakładzie pracy członków rodziny, uprawnionych do korzystania z lecznictwa ubezpieczeniowego. Formalności te należy dopełnić równocześnie ze zgłoszeniem własnym, względnie przesłać do właściwej ubezpieczalni społecznej wykaz osób uprawnionych z podaniem imienia i nazwiska, wieku i stopnia pokrewieństwa z ubezpieczonym oraz stwierdzenie, że zamieszkują oni we wspólnym gospodarstwie domowym i pozostają na wyłącznym utrzymaniu ubezpieczonego. Przy [...]łony, względnie niezdolnego do [za]robkowania męża i dzieci, każdy [u]bezpieczony posiada prawo zgłoszenia do ubezpieczenie chorobowego dwóch osób z dalszej rodziny lub nawet dwóch osób niespokrewnionych, ale pozostających na jego utrzymaniu.

Dokonanie powyższych formalności i wczesne zgłoszenie członków rodziny do korzystania z ubezpieczenia oszczędza wiele kłopotów związanych z każdym nagłym zachorowaniem i koniecznością niezwłocznego korzystania z pomocy lekarskiej. Ponadto niektóre świadczenia, jak leczenie szpitalne, czy sanatoryjne i korzystanie z zasiłków dla karmiących matek — uzależnione są od przebycia pewnego czasu w ubezpieczeniu.

Wiele skarg dotyczy zwrotu Ubezpieczalni Społecznej zwrotu kosztów wezwania lekarza prywatnego i nabycia lekarstw w prywatnej aptece. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyjaśnia, że koszty te podlegają zwrotowi jedynie wówczas, gdy lekarz prywatny został sprowadzony do nagłego wypadku a otrzymanie pomocy lekarza ubezpieczeniowego było niemożliwe. Ubezpieczony winien we własnym interesie zgłosić fakt skorzystania z pomocy lekarza prywatnego w ciągu 5 dni od daty jego wezwania i załączyć odpowiednie zaświadczenie lekarskie. Dalsze trudności występują często z chwilą rozpoczęcia starań o świadczenia rentowe. Wiele osób utraciło swe dokumenty w okresie okupacji. Każdy ubezpieczony powinien już obecnie we własnym interesie postarać się o odtworzenie zaginionych dowodów i zaświadczeń, nie czekając chwili wszczęcia starań o przyznanie mu renty. Należy podkreślić, że pozytywne załatwienie każdego roszczenia jest znacznie przyśpieszone, gdy instytucja posiada wszystkie dowody, stwierdzające uprawnienia zainteresowanego.

Odnośnie dokumentów, wymaganych przez Ubezpieczalnie Społeczne, informacji i porad udzielają wszystkie terenowe Ubezpieczalnie Społeczne, oraz referaty ubezpieczeniowe przy poszczególnych Okręgowych Komisjach Związków Zawodowych i radach zakładowych.